

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 14 Οκτωβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Ευαγγελία Μιχολίτση, Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Μιχαήλ Οικονόμου και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη

Για να εξετάσει την από 6/9/2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ/1114/6.9.2019 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», (εφεξής «προσφεύγων»), που εδρεύει στην ....., νομίμως εκπροσωπούμενου.

Κατά της .....(εφεξής «αναθέτουσα αρχή») νομίμως εκπροσωπούμενης και

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στην .....(εφεξής καλουμένου «παρεμβαίνων»), νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την Προδικαστική Προσφυγή ο προσφεύγων επιδιώκει την ακύρωση της με αριθμ. 661/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της ....., η οποία ενέκρινε το από 7/8/3019 Πρακτικό ΙΙ της αρμόδιας επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, να κηρυχθεί έκπτωτος ο παρεμβαίνων, να κριθεί η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής και να αναδειχθεί μειοδότης ο προσφεύγων καθώς β) να ακυρωθεί κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη προγενέστερη ή μεταγενέστερη, γ) να διαταχθεί κάθε άλλο νόμιμο, να κληθεί να παραστεί ο προσφεύγων κατά την εξέταση της εν θέματι προσφυγής και δ) να της αποδοθεί το παράβολο.

Με την παρέμβαση ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης (δυνάμει του άρθ. 7 του ΠΔ 39/2017 και 362 παρ. 3

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

του Ν. 4412/2016) ενώ αιτείται, περαιτέρω, να κληθεί να παραστεί ενώπιον του Κλιμακίου κατά την εξέταση της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ευαγγελία Μιχολίτση.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, ο Προσφεύγων κατέβαλε εμπρόθεσμα και προσηκόντως το νόμιμο παράβολο, ύψους πέντε χιλιάδων διακοσίων σαράντα ενός ευρώ και ενενήντα τεσσάρων λεπτών (5.241,94 €) σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με ....., αντίγραφο της ηλεκτρονικής απόδειξης πληρωμής του παραβόλου της ..... Τράπεζας της 6/9/2019, εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων όπου το εν θέματι παράβολο αναφέρεται ως «αυτόματης δέσμευσης» και φέρεται ως «δεσμευμένο»).

3. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με την σχετική διακήρυξη προκήρυξε ηλεκτρονικό διαγωνισμό για το (υπο) έργο «.....», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική προσφορά μόνο βάσει τιμής, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 1.048.387,10€ πλέον ΦΠΑ. Το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 17.04.2019 (ΑΔΑΜ .....) και στο ΕΣΗΔΗΣ (δημόσια έργα) όπου έλαβε συστημικό αριθμό ..... Επισημαίνεται ότι στο συγκεκριμένο διαγωνισμό συμμετείχαν πέντε οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων τόσο ο προσφεύγων με την α/α ..... προσφορά, ο οποίος αναδείχθηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας σύμφωνα με τον από 17/5/2019 κοινοποιηθέντα από την αναθέτουσα αρχή πίνακα και ο παρεμβαίνων με την α/α ..... προσφορά αντίστοιχα, κατέχων την πρώτη θέση σε σειρά μειοδοσίας.

4. Επειδή, σε συνέχεια αποσφράγισης και ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης προσφορών με την ανάδειξη, με την με αριθμό 492/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, που ενέκρινε το από 21/5/2019 εισηγητικό πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής, του παρεμβαίνοντος ως προσωρινού αναδόχου, η πρώτη (αναθέτουσα αρχή) απέστειλε στις 5/7/2019 την με αριθμό πρωτ. 2051/5-7-2019 πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

προσωρινού αναδόχου με την οποία προσκάλεσε όπως εντός δεκαπέντε ημερών κατά τα ρηθέντα στην οικεία πρόσκληση «Σύμφωνα με την αρ. 492/πρακ.21/14-6-2019 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής ....(ΑΔΑ:.....) και μετά τη λήξη προθεσμίας υποβολής προσφυγών (4.3 Διακήρυξης) είστε προσωρινός ανάδοχος του υποέργου του θέματος. Κατόπιν τούτου, παρακαλείστε εντός προθεσμίας 15 ημερών από τη λήψη της παρούσας (4.2.α Διακήρυξης), να προσκομίσετε ηλεκτρονικά και εντύπως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης προκειμένου να προχωρήσει η διαγωνιστική διαδικασία». Εν συνεχεία, και κατόπιν αποστολής στις 19/7/2019 από τον παρεμβαίνοντα εγγράφων μέσω της εφαρμογής «επικοινωνία» φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης, ο οποίος ως προκύπτει από το διαμορφωθέντα φάκελο υπεβλήθη και εγγράφως, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 31/7/2019 την με αριθμ. Πρωτ. 2134/31-7-2019 επιστολή όπου αναφέρει ότι «Μετά από τον έλεγχο των δικαιολογητικών που υποβάλλατε με το ανωτέρω σχετικό και σε εφαρμογή του Άρθρου 4.2 (γ) της Διακήρυξης, παρακαλούμε όπως προσκομίσετε εντός πέντε (5) ημερών (δηλ. έως και 7-8-2019), τα παρακάτω δικαιολογητικά :

- Το αρ.πρωτ. 2093/2019 Πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου Ροδόπης έχει εκδοθεί σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών, κι ως εκ τούτου θα πρέπει να αντικατασταθεί από πιο πρόσφατο. ο Απουσιάζει έγγραφο της Α.Α.Δ.Ε. για τη μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρείας σας, όπως ορίζει το Άρθρο 23.3 (γ) της Διακήρυξης. ο Απουσιάζει το μετοχολόγιο με την αναλυτική κατάσταση των μετόχων της εταιρείας, όπως ορίζει το Άρθρο 23.3 (στ) της Διακήρυξης.

- Η Υπεύθυνη Δήλωση για το ανεκτέλεστο των έργων θα πρέπει να εκδοθεί με νεώτερη ημερομηνία και να μην αναφέρει το Ν.3669/2008. ο Στην Υπεύθυνη Δήλωση με τα υπό εκτέλεση έργα, απουσιάζει το έργο με τίτλο «Συντηρήσεις - διαμορφώσεις εσωτερικής οδοποιίας οικισμών Δήμου

Κομοτηνής 2017», για το οποίο έχει εκδοθεί σχετική Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας.

- Απουσιάζουν το Φ.Ε.Κ. σύστασης, το Φ.Ε.Κ. στο οποίο έχει δημοσιευτεί το πρακτικό Δ.Σ. εκπροσώπησης του νομικού προσώπου και το πρακτικό Δ.Σ. περί έγκρισης συμμετοχής στο διαγωνισμό, όπως ορίζει το Άρθρο 23.8 της Διακήρυξης.». Αυθημερόν και με τον αυτό τρόπο ο παρεμβαίνων απέστειλε τα υπόλοιπα δικαιολογητικά κατακύρωσης.

5. Επειδή, με το από 07.08.2019 πρακτικό 2 η αρμόδια Επιτροπή του διαγωνισμού, αφού προχώρησε σε αποσφράγιση του φακέλου δικαιολογητικών κατακύρωσης και σε έλεγχο τους, απεφάνθη περί της πληρότητας και νομιμότητάς τους και πρότεινε την κατακύρωση του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα. Το ανωτέρω Πρακτικό 2 του διαγωνισμού εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 661/2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής (ΑΔΑ: .....), δυνάμει της οποίας κατακυρώθηκε ο ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός του ανωτέρω έργου στον παρεμβαίνοντα. Η ανωτέρω αναφερθείσα προσβαλλόμενη απόφαση μετά του εισηγητικού πρακτικού κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) στις 28/8/2019.

6. Επειδή ο Προσφεύγων άσκησε εμπρόθεσμα την κρινόμενη Προσφυγή, υποβάλλοντάς την – μετά σχετικών εγγράφων - στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» την 6.9.2019 (και κοινοποιήθηκε η προσφυγή από τον ίδιο τον προσφεύγοντα στην ΑΕΠΠ με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αυθημερόν) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α) του Ν. 4412/2016, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε σε αυτόν την 28/8/2019 και κάνοντας χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή, ο προσφεύγων άσκησε την προσφυγή του μετά προδήλου εννόμου συμφέροντος, εφόσον όντας δεύτερος σε κατάταξη μετά τον παρεμβαίνοντα, βλάπτεται αυταπόδεικτα από την προσβαλλόμενη απόφαση

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

που αποδέχεται τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του παρεμβαίνοντος και κατακυρώνει σε αυτόν το υπό ανάθεση έργο.

8. Επειδή, αντίστοιχα, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του αλλά και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016. Επομένως, νομίμως φέρεται προς εξέταση η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή στο 5ο κλιμάκιο της ΑΕΠΠ.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη από το άρθρο 9 παρ. 1 α κοινοποίηση του ΠΔ 39/2017 της Προσφυγής, με την κοινοποίηση της προσφυγής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) προς όλου τους συμμετέχοντες την 10/9/2019.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ στις 19/9/2019 με το με αριθμό πρωτ. 2675/19-9-2019 συνοδευτικό έγγραφο τις απόψεις της (μετά λοιπών συνημμένων εγγράφων) επί της Προδικαστικής Προσφυγής με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τις οποίες κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς τον προσφεύγοντα και τους λοιπούς συμμετέχοντες αυθημερόν.

11. Επειδή, την 20/9/2019 άσκησε ο παρεμβαίνων την παρέμβασή του δια καταθέσεως μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ). Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής την 10/9/2019 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία», η παρέμβαση ασκήθηκε εμπροθέσμως δυνάμει του άρθρου 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και των άρθρων 7 και 8 του ΠΔ 39/2017. Επισημαίνεται, δε, ότι η παρέμβαση κοινοποιήθηκε από τον ίδιο τον παρεμβαίνοντα αυθημερόν της ημέρας άσκησής της με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ. Επισημαίνεται ότι στις 9-10-2019 ο παρεμβαίνων απέστειλε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ βεβαίωση ισχύος ΜΕΕΠ και την από 24/9/2019 σχετική αίτηση προς το αρμόδιο Υπουργείο.

12. Επειδή, η παρέμβαση ασκήθηκε μετά προδήλου εννόμου συμφέροντος, καθώς η προσφυγή στρέφεται κατά της συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου επιδιώκοντας την κήρυξή του ως εκπτώτου και την ανάληψη του έργου από τον προσφεύγοντα.

13. Επειδή, ο προσφεύγων στις 19/9/2019 απέστειλε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ υπόμνημα εμπροθέσμως. Ωστόσο, το άρθρο 365 του Ν. 4412/2016 ως ισχύει μετά την τροποποίηση του Νόμου 4605/2019 αναφέρει «Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής». Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι το ως άνω αναφερθέν υπόμνημα δεν ασκήθηκε με το ρητώς προβλεπόμενο κατά Νόμο τρόπο, ασκήθηκε απαραδέκτως.

14. Επειδή ο Προσφεύγων υποστηρίζει με την προσφυγή του τα εξής «
II. ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

1.1. Στις δημόσιες συμβάσεις το αποτέλεσμα και ο σκοπός συνίστανται στην ικανοποίηση δημοσίου συμφέροντος μέσα από την εκτέλεση δημόσιας υπηρεσίας υπό λειτουργική έννοια, με τη μορφή της ανάπτυξης της σχετικής δραστηριότητας.

1.2. Η ως άνω εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και η τήρηση των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης περί αποφυγής των διακρίσεων, ίση μεταχείριση, διαφάνεια και εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, δύναται να επιτευχθεί μόνο με την ύπαρξη τυπικού συστήματος που διασφαλίζει την εκ των προτέρων ρύθμιση των διαδικασιών και την ύπαρξη κανόνων γενικής εφαρμογής.

1.3. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, τόσο κατά τον εθνικό όσο και κατά τον κοινοτικό νομοθέτη, οι κανόνες οι οποίοι ισχύουν κατά τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων διαγωνισμών είναι κανόνες δημόσιας τάξης και διέπονται αυστηρά από την αρχή της τυπικότητας.

1.4. Σύμφωνα δε με πάγια νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων, η Διακήρυξη, αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη και δεσμεύει αμφίδρομα τόσο τον αναθέτοντα φορέα και τα όργανα που διεξάγουν το διαγωνισμό, όσο και τους διαγωνιζόμενους η δε παραβίασή της συνιστά ευθεία παράβαση νόμου (ΣτΕ 1502/2003, ΕΑ ΣτΕ 613/2009, ΣτΕ 3797/1996, 2728/1986).

1.5. Κατά συνέπεια, ο αναθέτων φορέας θεσπίζοντας τους όρους της Διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένος να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις. Η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών του αποτελέσματος του διαγωνισμού. 1.6. Επιπλέον, σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΚ, οι αναθέτοντες φορείς, υποχρεούνται να τηρούν τους θεμελιώδεις κανόνες της Συνθήκης ήτοι την αποφυγή των διακρίσεων λόγω εθνικότητας, την ίση μεταχείριση, τη διαφάνεια και την εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, οι οποίες εφαρμόζονται σε κάθε δημόσιο διαγωνισμό, ακόμα και όταν αυτές δεν εμπίπτουν λόγω ποσού στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων (Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2005, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Γαλλικής Δημοκρατίας, υπόθεση C-264/03 σκέψη 32-33, Απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2005, Parking Brixen GmbH, C-458/03, σκέψη 46, Απόφαση της 21ης Ιουλίου 2005, C-231/03, Coname σκέψη 16, Απόφαση της 18ης Ιουνίου 2002, HI, C-92/00, σκέψη 47, Απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2000, Telaustria και Telefonandress, C-324/98, σκέψη 60, Διάταξη της 3ης Δεκεμβρίου 2001. Bent Mousten Vestergaard Υπόθεση C-59/00 ; σκέψη 20).

1.7. Περαιτέρω, με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Απόφαση του ΔΕΚ της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Βασιλείου της Δανίας, Γέφυρα επί του Storebaelt, υπόθεση C- 243/89. Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1993 σελίδα 1-03353), «η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφερόντων απαιτεί όλες οι προσφορές να είναι σύμφωνες τις διατάξεις της Διακήρυξης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αντικειμενική σύγκριση μεταξύ των προσφορών, που υποβάλλονται από τους διάφορους προσφέροντες...».

1.8. Αυτή η απαίτηση δεν θα πληρούνταν, εάν επιτρεπόταν στους διαγωνιζόμενους να αποκλίνουν από θεμελιώδεις διατάξεις της Διακήρυξης. Από το νομολογιακό αυτό δεδομένο προκύπτει σαφώς ότι η προσφορά του διαγωνιζομένου, που περιέχει αποκλίσεις από τις επί ποινή αποκλεισμού διατάξεις της Διακήρυξης, δεν πρέπει να συγκρίνεται με τις ανταγωνίστριες προσφορές ελλείψει κοινής βάσης αναφοράς 1.9. Κατά συνέπεια, η σύγκριση και αποδοχή προσφορών μη σύμφωνων προς τη Διακήρυξη είναι αντίθετη με την αργή της απαγόρευσης των διακρίσεων, που απορρέει από το άρθρο 49 της Συνθήκης Ε.Ε. σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών στην Κοινότητα, καθώς και με τη συναφή γενική αργή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς. 1.10.

Αποκλίσεις από ρητές απαιτήσεις που δεν έχουν επιτραπεί κατά τρόπο ειδικό και ορισμένο στη Διακήρυξη, καθιστούν τις προσφορές που τις περιέχουν μη δεκτικές συγκρίσεως και κατά συνέπεια ακυρωτέες. Διαφορετικά, οι διαγωνιζόμενοι που σχημάτισαν τον φάκελο της προσφοράς τους με βάση τους όρους της Διακήρυξης, θα καλούνταν να ανταγωνισθούν διαγωνιζόμενους, οι οποίοι θεμελίωσαν τη δική τους προσφορά σε διαφορετική βάση, όπερ θα είχε ως συνέπεια οι τηρήσαντες τους όρους της Διακήρυξης να βρεθούν σε μειονεκτικότερη θέση σε σχέση με τους μη τηρήσαντες αυτούς.

1.11. Σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, περί Πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει και για την επίδικη σύμβαση, με το ν. 4605/01.04.2019. ορίζεται ότι: «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία

για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και Ο ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1, ΑΙΤΗΜΑ προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. ... 3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. ... 4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. ... 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμων δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των

άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε ... 6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2. και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105. 7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

1.12. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 104 του ν. 4412/2016 «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80. και κατά την σύναψη τη σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 ...». Ομοίως το αρ. 23.2 της Διακήρυξης ορίζει ότι «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς κατά την υποβολή των δικαιολογητικών σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας».

2. *Εν προκειμένω, παρανόμως, καταχρηστικώς και με πλημμελή αιτιολογία, η προσβαλλόμενη απόφαση έκανε δεκτή την εταιρεία «.....» στον επίδικο διαγωνισμό και ανέδειξε αυτή ανάδοχο, παρά το γεγονός ότι κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αυτή ουδόλως απέδειξε νομίμως, προσηκόντως και εμπροθέσμως ότι πληροί πράγματι τους όρους της Διακήρυξης. Ειδικότερα : Ειδικότερα:*

2.1. *Όπως και ανωτέρω αναφέρουμε το αρ. 103 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4605/01.04.2019 και ισχύει και στο επίδικο διαγωνισμό η Διακήρυξη του οποίου δημοσιεύθηκε στις 17.04.2019 και εγκρίθηκε 11.04.2019, όπως προκύπτει από την με αρ.345/πρακ15/11-4-2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Α.Μ.Ο., ορίζουν πλέον ότι ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να υποβάλλει εντός αποκλειστικής προθεσμίας ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 10 ημερών όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού και στην πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν σχετικές ελλείψεις Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟ Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ δύναται πλέον να υποβάλλει ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΩΣ ΑΝΩ 10ΗΜΕΡΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟ, σχετικό αίτημα παράτασης της προθεσμίας υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών και εγγράφων, ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΝΤΑΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ότι η μη εμπρόθεσμη υποβολή δεν οφείλεται σε δική του υπαιτιότητα αλλά σε τρίτους φορείς/οργανισμούς. στους οποίους έχει ήδη εμπροθέσμως υποβάλλει σχετικό αίτημα για την χορήγηση των δικαιολογητικών και αυτοί (οι τρίτοι) δεν έχουν εισέτι ανταποκριθεί. Δεν τίθεται πλέον εκ του νόμου η δυνατότητα του προμηνούμενου νομοθετικού καθεστώτος, όπως η αναθέτουσα αργή παρατείνει αφ' εαυτού την ως άνω αποκλειστική 10ήμερη προθεσμία. ζητώντας συμπληρωματικά στοιχεία από τον προσωρινό ανάδοχο.*

2.2. *Σύμφωνα δε τόσο με πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων όσο και με την υπ' αρ. 8/2018 απόφαση της ΕΑΑΔΗΣΥ, η ως άνω προθεσμία, την οποία κατά διακριτική ευχέρεια ο αναθέτων φορέας (αρκεί να μην υπολείπεται των 10 ημερών - εν προκειμένω προβλέπεται από τη Διακήρυξη 15νθήμερη) είναι αποκλειστική (ΣτΕ 2721/2018, 1893/2007, βλ.*

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

ενδεικτικά και ΣτΕ ΕΑ 677/2006, Ελεγκτικό Συνέδριο VI Τμ. Πράξη 178/2007 και Ε' Κλιμάκιο Πράξη 315/2010, 24/2011, 52/2011, 297/2011, 306/2011, 509/2011, 617/2011, 93/2012, ΔεφΠατρών 29/2016. Επίσης, βλ. περί του αποκλειστικού χαρακτήρα της εν λόγω προθεσμίας μεταξύ άλλων και ΣτΕ 1893/2007, ΕΑ ΣτΕ 677/2006, ΕΑ ΔΕφΠατρών 29/2016, Τμήμα Β' ΔΕφΠατρών 7/2018).

2.3. Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2051/05.07.2019 προσεκάλεσε τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, θέτοντας ως χρονικό περιθώριο υποβολής τους την αποκλειστική προθεσμία των 15 ημερών.

2.4. Λόγω μη προσκόμισης από τον προσωρινό ανάδοχο εντός της ταχθείσης 15ηνθήμερης προθεσμίας, παρανόμως, ορισμένων εκ των απαιτούμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης, η ως άνω αναθέτουσα αρχή με το υπ' αριθμ. 2134/31.07.2019 έγγραφο της προς τον προσωρινό ανάδοχο ζήτησε ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ σύμφωνα με τα προρρηθέντα (!!!) την συμπλήρωση των ελλείψεων στα προτέρως υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Το παράνομο έγκειται ακριβώς στο ότι Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟ Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ δύναται πλέον να υποβάλλει σχετικό αίτημα παράτασης της προθεσμίας υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών και εγγράφων, και ΑΡΑ ΝΑ ΕΚΤΕΙΝΕΙ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ και δη μόνο για τα δικαιολογητικά των οποίων η μη εμπρόθεσμη υποβολή δεν οφείλεται σε δική του υπαιτιότητα.

2.5. Εκ των ως άνω προκύπτει ότι όλως παρανόμως η αναθέτουσα αρχή ζήτησε η ίδια από την προσωρινή ανάδοχο την συμπλήρωση του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ήτο εντελώς παράνομη π εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής πρόσκληση προς συμπλήρωση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

2.6. Ο εν τω προκειμένω προσωρινός ανάδοχος, εφόσον ουδέποτε ζήτησε ο ίδιος - πολλώ μάλλον δικαιολογημένα - παράταση της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, όφειλε να προσκομίσει εντός της αρχικής προρρηθείσας 15νθήμερης αποκλειστικής προθεσμίας που του έταξε η αναθέτουσα αρχή, ΟΛΑ τα

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

αποδεικτικά δικαιολογητικά και έγγραφα. όπερ όμως ουδόλως έπραξε (!!!).2.7.

Όπως και ανωτέρω αναφέρουμε το αρ. 103 του ν. 4412/2016 τροποποιήθηκε με το αρ. 43 του ν. 4605/01.04.2019, έτσι δε τροποποιημένο καταλαμβάνει και την επίδικη Διακήρυξη, η οποία δημοσιεύθηκε στις 17.04.2019. Μετά την τροποποίηση του ως άνω άρθρου δεν είναι πλέον δυνατή η οίκοθεν εκ μέρους της αναθέτουσας αργής παράταση της αποκλειστικής προθεσμίας προς τον προσωρινό ανάδοχο όπως υποβάλλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, ούτε είναι δυνατή η εκ μέρους της αναθέτουσας αργής και με πρωτοβουλία της αναζήτηση από τον προσωρινό ανάδοχο δικαιολογητικών κατακύρωσης τα οποία δεν προσκόμισε και δη εμπροθέσμως. Η μόνη δυνατότητα που παρέχεται πλέον από τον νόμο είναι ο ΙΔΙΟΣ Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ να ζητήσει και δη αιτιολογημένα και για λόγους που δεν οφείλονται σε δική του υπαιτιότητα, την παράταση της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας ώστε να δυνηθεί να υποβάλλει τα δικαιολογητικά εκείνα που τρίτοι (δικαστήρια, δημόσιοι φορείς και οργανισμοί, ταμεία κλπ) δεν του έχουν εισέτι χορηγήσει.

2.8. Εν προκειμένω, λοιπόν, μη νομίμως η αναθέτουσα αρχή αναζήτησε από τον προσωρινό ανάδοχο, με το υπ' αρ. πρωτ. 2134/31.07.2019 έγγραφό της, συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία δικαιολογητικά ο τελευταίος ΔΕΝ είχε υποβάλει νομίμως, προσηκόντως και εμπροθέσμως.

Συγκεκριμένα πρόκειται για τα εξής:

- Το αρ.πρωτ. 2093/2019 Πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου Ροδόπης έχει εκδοθεί σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών, κι ως εκ τούτου θα πρέπει να αντικατασταθεί από πιο πρόσφατο.

- Απουσιάζει έγγραφο της Α.Α.Δ.Ε. για τη μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρείας σας, όπως ορίζει το Άρθρο 23.3. (γ) της Διακήρυξης.

- Απουσιάζει το μετοχολόγιο με την αναλυτική κατάσταση των μετόχων της εταιρείας, όπως ορίζει το Άρθρο 23.3 (στ) της Διακήρυξης.

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

- Η Υπεύθυνη Δήλωση για το ανεκτέλεστο των έργων θα πρέπει να εκδοθεί με νεώτερη ημερομηνία και να μην αναφέρει το Ν.3669/2008.

- Στην Υπεύθυνη Δήλωση με τα υπό εκτέλεση έργα, απουσιάζει το έργο με τίτλο «Συντηρήσεις - διαμορφώσεις εσωτερικής οδοποιίας οικισμών Δήμου Κομοτηνής 2017», για το οποίο έχει εκδοθεί σχετική Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας.

- Απουσιάζουν το Φ.Ε.Κ. σύστασης, το Φ.Ε.Κ. στο οποίο έχει δημοσιευτεί το πρακτικό Δ.Σ. εκπροσώπησης του νομικού προσώπου και το πρακτικό Δ.Σ. περί έγκρισης συμμετοχής στο διαγωνισμό, όπως ορίζει το Άρθρο 23.8 της Διακήρυξης.

2.9. Τα δε ως άνω δικαιολογητικά πρέπει να θεωρηθούν ως μηδέποτε προσκομισθέντα. για την μη προσκόμιση των οποίων η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ανακαλέσει την κατακυρωτική απόφαση, να κηρύξει έκπτωτο τον προσωρινό ανάδοχο, να καταπέσει την εγγυητική του επιστολή και να αναδείξει μειοδότη την εταιρεία μας.

2.10. Άλλωστε, το γεγονός ότι η αναθέτουσα αρχή ζήτησε παρανόμως και μονομερώς συμπλήρωση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, καθώς και το γεγονός ότι τα ως άνω δικαιολογητικά προσκομίστηκαν και δη εκ των υστέρων, ήτοι μετά την εκπνοή της ως άνω 15νθήμερης αποκλειστικής προθεσμίας, δεν θεραπεύει σε καμία περίπτωση αφενός την πλημμέλεια της προσωρινής αναδόχου όπως αιτηθεί η ίδια σύμφωνα με τον νόμο την παράταση της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας, αφετέρου την πλημμέλεια της υποβολής των ως άνω δικαιολογητικών κατακύρωσης μετά τη λήξη της αρχικής 15θήμερης προθεσμίας (βλ. ΣτΕ 2429/2012, 3932/2011, 2188/2008, ΕπΑνΣτΕ 78/2011, Δ.Εφ.Πατρών 54/2017). 2.11. Σημειώνεται δε ότι σε κάθε περίπτωση δήλωση περί παράτασης της ως άνω αποκλειστικής 15θήμερης εν προκειμένω προθεσμίας μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της είναι ανίσχυρη. ενώ ακόμη και υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς (οπότε ήτο δυνατή υπό προϋποθέσεις η παράταση της ως άνω προθεσμίας οίκοθεν εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής) η παράταση της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας εδύνατο να λάβει χώρα μόνο πριν τη λήξη αυτής και όχι μεταγενέστερα (εν

προκειμένω 31.07.2019), αφού παράταση ορισμένης προθεσμίας είναι νοητή μόνο πριν τη λήξη αυτής (εν προκειμένω 20.07.2019).

2.12. Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή ενόψει της μη προσκόμισης των ως άνω αποδεικτικών δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους του προσωρινού αναδόχου εντός της 15θήμερης προθεσμίας που του ετάχθη με την εν προκειμένω πρόσκληση, η οποία έληγε στις 20.07.2019 (αρ. πρωτ. πρόσκλησης 2051/05.07.2019), όφειλε να έχει προβεί σε ανάκληση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 103 του ν. 4412/2016, της κατακυρωτικής απόφασης, στην κήρυξη της ως άνω προσωρινής αναδόχου ως εκπτώτου και στην κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής της και να προβεί σε ανάδειξη της εταιρείας μας σε προσωρινή μειοδότη.

2.13. Επομένως, ο προσωρινός ανάδοχος ένεκα της ΜΗ ΕΜΠΡΟΣΘΕΣΜΗΣ (ήτοι εκτός της ταχθείσης αποκλειστικής προθεσμίας των 15 ημερών) προσκόμισης ΟΛΩΝ των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ουδόλως απέδειξε νομίμως, προσηκόντως και εμπροθέσμως ότι πληροί πράγματι τους όρους της Διακήρυξης.

2.14. Κατόπιν των ανωτέρω, μη νομίμως η προσβαλλόμενη απόφαση έκανε δεκτή την εταιρεία «.....» και ανέδειξε αυτήν ανάδοχο του επίδικου έργου, ενώ όφειλε να ανακαλέσει την κατακυρωτική απόφαση, να κηρύξει αυτή έκπτωτη, να προβεί σε κατάπτωση της εγγυητικής της επιστολής και να αναδείξει μειοδότη την εταιρεία μας.

3. Σε κάθε περίπτωση που ήθελε γίνει δεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι η μειοδότη εταιρεία δεν προσκόμισε νομίμως και εμπροθέσμως τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και ουδέποτε αιτήθηκε σχετικώς και εμπροθέσμως παράταση της 15νθήμερης αποκλειστικής προθεσμίας, δεν πρέπει να ανακληθεί η κατακυρωτική απόφαση για τον ως άνω λόγο, η προσβαλλόμενη πράξη παρανόμως και πάλι ανέδειξε ως ανάδοχο την ως άνω εταιρεία, αφού τα δικαιολογητικά κατακύρωσης είναι ΠΛΗΜΜΕΛΗ και μη νομίμως έγιναν δεκτά, ενώ από αυτά ΔΕΝ αποδεικνύονται οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού στη Διακήρυξη. Ειδικότερα, ο προσωρινός ανάδοχος δεν προσκόμισε

εμπροθέσμως και νομίμως ΣΩΡΕΙΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ:

3.1. Ως προς το υποβαλλόμενο εκ μέρους της προσωρινής αναδόχου ΜΕΕΠ:

3.1.1. Σύμφωνα με το αρ. 23.4. της Διακήρυξης προς απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β, ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει «(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ για έργα κατηγορίας «ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ» (προϋπολογισμός 1.048.387,10 Ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.)».

3.1.2. Εν προκειμένω, η ανάδοχος εταιρεία προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης το υπ' αρ. Δ24/3969 ΜΕΕΠ της, το οποίο φέρει ημερομηνία πρωτοκόλλου στις 09.04.2019 και ημερομηνία λήξης την 17.09.2018. Επ' αυτού δε, υφίσταται σημείωση του αρμόδιου τμήματος ΜΕΕΠ κατά την οποία η ισχύς του ΜΕΕΠ, σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 107 του ν. 4530/2018 παρατείνεται μέχρι τις 31.05.2019.

3.1.3. Σύμφωνα με το αρ. 107 παρ. 4 του ν. 4530/2018: «Για τις περιπτώσεις εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στις τάξεις 3ης και ανώτερες τάξεις του Μητρώου Εργοληπτών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, οι οποίες έχουν εμπροθέσμως υποβάλει και εκκρεμεί αίτηση τακτικής αναθεώρησης ή πρόκειται να υποβάλουν εμπρόθεσμη αίτηση, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 20 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74), παρατείνεται η ισχύς της βεβαίωσης εγγραφής (πτυχίο) τους, κατά τα οριζόμενα στο ανωτέρω προεδρικό διάταγμα.

Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. θέτει σημείωση επί του πτυχίου της εταιρείας για τη δοθείσα παράταση. Πτυχία χωρίς τη σχετική σημείωση λήγουν κατά τις ισχύουσες διατάξεις».

3.1.4. Σύμφωνα δε με την υπ' αρ. 4/29.05.2019 Εγκύκλιο του Υπουργείου Υποδομών (Τμήμα ΜΕΕΠ), σε συνέχεια της δημοσίευσης του ως

άνω νόμου, είναι δυνατή η παράταση των πτυχίων ΜΕΕΠ έως τις 31.10.2019 εφόσον φέρουν τις υπό α,β,γ οριζόμενες προϋποθέσεις, τις οποίες και προφανώς ελέγχει η αρμόδια υπηρεσία έκδοσης πτυχίων προς χορήγηση της τυχόν παράτασης.

Σύμφωνα όμως και με την εν λόγω εγκύκλιο είναι ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ η θέση της ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΣΗΜΕΙΩΣΗΣ περί παράτασης του χρόνου ισχύος του ΜΕΕΠ επί της σχετικής βεβαίωσης ΜΕΕΠ, διαφορετικά τα πτυχία που ΔΕΝ φέρουν την εν λόγω βεβαίωση ΛΗΓΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (!!!) 3.1.5. Πλην όμως, το πτυχίο ΜΕΕΠ που προσκόμισε η προσωρινή ανάδοχος ως δικαιολογητικό κατακύρωσης δεν φέρει ΚΑΜΜΙΑ σημείωση για παράταση του χρόνου ισχύος του έως 31.10.2019, παρά μόνο αναφέρει ως ημερομηνία λήξης την 17.09.2018 και ως ημερομηνία παράτασης με την σημείωση του ν. 4530/2018 την 31.05.2019, με αποτέλεσμα να μην καλύπτει, κατά τα ρητώς απαιτούμενα από το αρ. 104 του ν. 4412/2016, την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, που ήταν μέρος της αναδόχου στις 19.07.2019 (!!!). Επομένως το σχετικό πτυχίο ΜΕΕΠ της προσωρινής αναδόχου έχει λήξει από 31.05.2019 μη δυνάμενο να γίνει δεκτό από την αναθέτουσα αργή.

3.1.6. Επομένως, παρανόμως η αναθέτουσα αργή έκανε δεκτό το ως άνω πτυχίο ΜΕΕΠ της αναδόχου εταιρείας και ως εκ τούτου η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί και για το λόγο αυτό.

3.2. Ως προς την εκτυπωμένη καρτέλα «Στοιχεία Μητρώου/επιχείρησης» όπως εμφανίζεται στο taxisnet της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σχετικά με τη μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα:

3.2.1. Σύμφωνα με το αρ. 23.3.γ της Διακήρυξης: «... (γ) για την παράγραφο Α.4(β) του άρθρου 22: ... Ειδικά η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς, αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων 85 85. Με εκτύπωση της καρτέλας "Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης", όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet»:

3.2.2. Σύμφωνα με το αρ. 104 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς. κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105». Επομένως, ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να αποδεικνύει ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής και κατά τα τρία στάδια του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων και αυτό της προσκόμισης των αποδεικτικών δικαιολογητικών κατακύρωσης του αρ. 80.

3.2.3. Επισημαίνεται εν προκειμένω ότι η τυπική πλημμέλεια είναι ότι η εκτυπωμένη καρτέλα της ΑΑΔΕ έχει ημερομηνία 31/07/2019, ενώ στα δικαιολογητικά ΟΥΔΕΝ ΑΛΛΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΥΠΑΡΧΕΙ από το οποίο να αποδεικνύεται η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της αναδόχου, η οποία ΕΠΡΕΠΕ να αποδεικνύεται ότι συντρέχει ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΙΜΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ, ήτοι κατά τις 13.05.2019, όπερ ουδόλως συμβαίνει.

3.2.4. Τονίζουμε δε ότι η ως άνω εκτυπωμένη καρτέλα της ΑΑΔΕ απαιτείται ρητώς και δη επί ποινή αποκλεισμού, ως δικαιολογητικά κατακύρωσης από το αρ. 23.3.γ της Διακήρυξης και ως αποδεικτικό καταλληλότητας πρέπει να καλύπτει όλα τα στάδια του αρ. 104 του ν. 4412/2016.

3.2.5. Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτει ότι το ως άνω δικαιολογητικά δεν πληροί τις απαιτήσεις του νόμου και μη νομίμως έγινε δεκτό από την αναθέτουσα αρχή, παρανόμως δε η τελευταία ανέδειξε ως ανάδοχο του επίδικου διαγωνισμού την εταιρεία «.....» και για αυτό το λόγο, πρέπει η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί.

3.3. Ως προς το δικαιολογητικά του αρ. 23.8 της Διακήρυξης περί εκπροσώπησης του νομικού προσώπου:

3.3.1. Σύμφωνα με το άρθρο 23.8 της διακήρυξης «23.8. Σχετικά με τον έλεγχο νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου»: «Σε περίπτωση νομικού προσώπου, υποβάλλονται ηλεκτρονικά, στον φάκελο «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου, τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

η εξουσία υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου. Εάν ο προσφέρων είναι Α.Ε. και Ε.Π.Ε.: 1. ΦΕΚ σύστασης, 2. Αντίγραφο του ισχύοντος καταστατικού με το ΦΕΚ στο οποίο έχουν δημοσιευτεί όλες οι μέχρι σήμερα τροποποιήσεις αυτού ή επικυρωμένο αντίγραφο κωδικοποιημένου καταστατικού (εφόσον υπάρχει) 3. ΦΕΚ στο οποίο έχει δημοσιευτεί το πρακτικό ΔΣ εκπροσώπησης του νομικού προσώπου, 4. Πρακτικό Δ.Σ περί έγκρισης συμμετοχής στο διαγωνισμό, στο οποίο μπορεί να περιέχεται και εξουσιοδότηση (εφόσον αυτό προβλέπεται από το καταστατικό του υποψηφίου αναδόχου) για υπογραφή και υποβολή προσφοράς σε περίπτωση που δεν υπογράφει ο ίδιος ο νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα την προσφορά και τα λοιπά απαιτούμενα έγγραφα του διαγωνισμού και ορίζεται συγκεκριμένο άτομο, 5. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής περί τροποποιήσεων του καταστατικού / μη λύσης της εταιρείας, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί το πολύ τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής προσφορών».

3.3.2. Όπως προβλέπεται στο Άρθρο 2 «Κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ.» του ν. 4250/2014: «1. Όπου στην κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες, τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, τις ευρωπαϊκές εταιρίες, τις ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις στ, ζ και η της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών στην ημεδαπή, ΥΠΑΡΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. είτε πράξης ή στοιχείου είτε ανακοίνωσης περί της καταχώρισης πράξης ή στοιχείου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, η υποχρέωση υποβολής σχετικής αίτησης ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από την 1.1.2015. ανεξάρτητα αν η δημοσίευση πραγματοποιείται από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή με επιμέλεια του υπόχρεου. Η σχετική υποχρέωση αντικαθίσταται με υποχρέωση δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. (...)». 3.3.3. Εν προκειμένω, η ανάδοχος εταιρεία υπέβαλε στις 19.07.2019 ως δικαιολογητικό κατακύρωσης σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην ως άνω διάταξη, το πιστοποιητικό υπ' αριθμ. πρωτ. 863064.1248579/18.07.2019 εκπροσώπησης που κατά τα ανωτέρω εκδίδεται από το Γ.Ε.ΜΗ., με ημερομηνία έκδοσης 18.07.2019.

3.3.4. Πλην όμως, το ως άνω πιστοποιητικό εκπροσώπησης από το ΓΕ.ΜΗ. που προσκόμισε η ανάδοχος εταιρεία ΔΕΝ καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, ήτοι την ημερομηνία 13.05.2019.

3.3.5. Όπως και ανωτέρω αναφέρεται το αρ. 104 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105». Επομένως, ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να αποδεικνύει ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής και κατά τα τρία στάδια του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων και αυτό της προσκόμισης των αποδεικτικών δικαιολογητικών κατακύρωσης του αρ. 80.

3.3.6. Σύμφωνα με το άρθρο 80 («Αποδεικτικά Μέσα») του ν. 4412/2016, που έχει ως εξής: «12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: ... γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους.

3.3.7. Το αυτό έχει κριθεί και με την υπ' αρ. 2210/19.04.2019 Γνωμοδότηση της ΕΑΑΔΗΣΥ (σελ. 4 αυτής) σύμφωνα με τα οποία τα δικαιολογητικά που αφορούν στα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης των νομικών προσώπων, γίνονται δεκτά εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους.

3.3.8. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι το προσκομιζόμενο από την ανάδοχο υπ' αριθμ. πρωτ. 863064.1248579/18.07.2019 πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ δεν αναγράφει τον χρόνο ισχύος του και αφορά στην περίπτωση της ισχύος των αποδεικτικών ισχύουσας εκπροσώπησης (βλ. υπ' αρ. 2210/19.04.2019 Γνωμοδότηση της ΕΑΑΔΗΣΥ), αυτό έχει ισχύ μόλις 30 εργασίμων ημερών από την υποβολή του από την ανάδοχο στις 19.07.2019 (!!!). Η υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους της προσωρινής αναδόχου έλαβε

χώρα στις 19.07.2019. ως εκ τούτου η χρονική ισχύς του εκτείνεται έως μόλις τις 07.06.2019 και λήγει εν τη ημέρα ταύτη.

3.3.9. Άρα ΔΕΝ καταλαμβάνεται χρονικά η ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της στις 13.05.2019, κατά την οποία θα έπρεπε σύμφωνα με το άρ. 104 του Ν.4412/2016 να αποδεικνύεται ομοίως η ισχύς της νόμιμης εκπροσώπησης του νομικού προσώπου.

3.3.10. Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτει ότι το ως άνω δικαιολογητικό δεν πληροί τις απαιτήσεις του νόμου και μη νομίμως έγινε δεκτό από την αναθέτουσα αρχή, παρανόμως δε η τελευταία ανέδειξε ως ανάδοχο του επίδικου διαγωνισμού την εταιρεία «.....» και για αυτό το λόγο, πρέπει δε η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί.

3.4. Ως προς το Πιστοποιητικό ΣΕΠΕ:

3.4.1. Στο άρθρο 23.3 της διακήρυξης ορίζεται ότι για απόδειξη μη ύπαρξης των λόγων αποκλεισμού ο προσωρινός ανάδοχος προσκομίζει : «...(ββ) για την παράγραφο Α.2Α του άρθρου 22: πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς».

3.4.2. Σύμφωνα με το από 31.05.2018 έγγραφο του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας οι "Οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στην σύναψη Δημόσιων Συμβάσεων του 4412/2016 έχουν την δυνατότητα για την απόδειξη της μη υπαγωγής τους σε κάποια από τις περιπτώσεις της παραγράφου 2ν' του άρθρου 73 του Ν4412/16 να υποβάλλουν την προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 80 του ίδιου νόμου ένορκη βεβαίωση (ο νόμος 4605/2019 με το άρθρο 42 παρ 46 περίπτωση α αναφέρει ότι μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του πιστοποιητικού που προβλέπεται στην περίπτωση γ της παραγράφου 2 του άρθρου 80, αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του Πιστοποιητικού και μάλιστα σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 46 του άρθρου 43 του Ν.4605/2019 η περίπτωση αυτή καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς διαγωνιστικές

διαδικασίες για τις οποίες στο χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου (1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ) δεν έχει εκδοθεί πράξη κατακύρωσης).

3.4.3. Εκείνο που είναι το ΚΡΙΣΙΜΟ για την εξέταση της νομιμότητας της επίδικης Προδικαστικής Προσφυγής, είναι ότι η προσκομισθείσα από τον προσωρινό ανάδοχο ένορκη βεβαίωση με αριθμ. 194/09.05.2019 φέρει ημερομηνία 4 ημέρες ΠΡΙΝ την ημερομηνία υποβολής ακόμα και της προσφοράς του αναδόχου, που ήταν η 13η.05.2019 (!!!). 3.4.4. Σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης πρέπει να καταλαμβάνουν ΚΑΙ τον χρόνο της υποβολής της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, εκτός από τον χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών του άρθρου 80, καθώς και τον χρόνο σύναψης της σύμβασης (στην περίπτωση που απαιτείται να υποβληθούν επικαιροποιημένα τα ως άνω δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ως άνω νόμου).

3.4.5. Κατά τούτο λοιπόν, δεν είναι νόμιμη η ανακήρυξη της εταιρείας «.....» ως οριστικής αναδόχου διότι αυτή δεν καταλαμβάνει καθόλου τα στάδια του διαγωνισμού. σύμφωνα με το αρ. 104 του ν. 4412/2016.

3.4.6. Τούτο διότι, δεν δύναται η εν λόγω ένορκη βεβαίωση να πιστοποιεί μελλοντικά γεγονότα (!!!), ακόμη και εάν αυτά κείνται σε απόσταση τεσσάρων (4) ημερών. Όπως έχει παγίως κριθεί, η κρίσιμη δήλωση που πρέπει να περιέχεται στην ανωτέρω ένορκη βεβαίωση μπορεί να αφορά αποκλειστικώς και μόνον γεγονότα παρόντα ή παρελθόντα, όχι όμως μέλλοντα (Ε.Α. ΣΤΕ 273/2012, 163/2010, 967/2009, 685/2009, 1062/2009, 380/2009, 1211/2008, 1337/2008, 1377/2008, 938/2007, ΔΕφΑθ 476/2014, ΔΕφΠειρ 22/2013), και συνεπώς, υποχρεωτικά οι υποψήφιοι ανάδοχοι θα πρέπει να προβούν στη σχετική ένορκη βεβαίωση τουλάχιστον κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς ΚΑΙ ΟΧΙ ΝΩΡΙΤΕΡΑ. Και τούτο διότι, βεβαιώνοντας την ανυπαρξία προστίμων για μελλοντικό χρόνο ήτοι σε μελλοντική ημερομηνία η εν λόγω βεβαίωση είναι αυτονοήτως ανακριβής (!!!) (831/2018 ΑΕΠΠ). 3.4.7. Τα ως άνω επιρρωνύονται από την ad hoc σχετική νομολογία (βλ. 831/2018 ΑΕΠΠ (σκέψη 85)κι ΕΛΣυν 86/2013 ΣΤ Κλιμάκιο, 1464/2017), όπου αναφέρεται ότι: «Εφόσον δε, κατά τη διακήρυξη, η δήλωση πρέπει να

καλύπτει το χρονικό διάστημα «μέχρι και την ημέρα υποβολής της προσφοράς», δεν απορεί να ασκήσει επιρροή το γεγονός ότι είναι ιδιαίτερος μικρή η χρονική απόσταση που μεσολαβεί μεταξύ των ημερομηνιών υπογραφής της υπεύθυνης δήλωσης και υποβολής της προσφοράς», και συνεπώς ένορκη βεβαίωση που φέρει ημερομηνία προγενέστερη της υποβολής της προσφοράς δεν πηροί τις προϋποθέσεις του ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ».

3.4.8. Συνεπώς, δεν είναι νομότυπη η υποβληθείσα Ένορκη βεβαίωση και άρα ούτε είναι νόμιμη η ανακήρυξη της εταιρείας «.....» ως οριστικής αναδόχου. Για αυτόν τον λόγο, πρέπει η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί.

3.5. Ως προς τα δικαιολογητικά περί ονομαστικοποίησης μετοχών, σύμφωνα με το αρ. 23.3.στ της Διακήρυξης:

3.5.1. Εν προκειμένω πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το αρ. 23.3 της Διακήρυξης «Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.» απαιτούνται: «(στ) Δικαιολογητικά της παρ. Α.5 του Άρθρου 22 Για την απόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού της παραγράφου Α.5 του άρθρου 22 υποβάλλονται, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρία: Δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών. [Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της χώρας εγκατάστασής τους και υποβάλλουν περί τούτου υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους]. - Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές -Αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο) όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς. Ειδικότερα: α) Οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., προσκομίζουν μόνο την αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς καθώς η απαίτηση για την υποβολή του πιστοποιητικού από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, καλύπτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23.9 της

παρούσας».

3.5.2. Σύμφωνα με το άρθρο 80 («Αποδεικτικά Μέσα») του ν. 4412/2016, η οποία έχει ως εξής: «12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:... γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αργής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους...».

3.5.3. Σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, τα εν λόγω δικαιολογητικά πρέπει να καταλαμβάνουν τον χρόνο της υποβολής της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, τον χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών του άρθρου 80. Καθώς και τον χρόνο σύναψης της σύμβασης (στην περίπτωση που απαιτείται να υποβληθούν επικαιροποιημένα τα ως άνω δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ως άνω νόμου).

3.5.4. Εν προκειμένω, η ανάδοχος εταιρεία υπέβαλε δύο αναλυτικές καταστάσεις με τα στοιχεία των μετόχων της και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, με ημερομηνίες 01/05/2019 αλλά και 19/07/2019 αντίστοιχα, προκειμένου να καταλαμβάνεται τόσο ο χρόνος υποβολής της προσφοράς της όσο και ο χρόνος υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (όπερ παρεμπιπτόντως ουδόλως έπραξε για το πιστοποιητικό εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, βλ. ανωτέρω), ο οποίος μπορεί να «τρέξει» κατά τα προρρηθέντα ΕΩΣ ΤΟ ΠΟΛΥ ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΡΓΑΣΙΜΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ.

3.5.5. Το αναπόδεικτο όμως του ΧΡΟΝΟΥ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ που αφορούν ΣΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ και αποτελεί την ουσιώδη ΤΥΠΙΚΗ ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΑ στην υποβολή του εν λόγω δικαιολογητικού κατακύρωσης.

3.5.6. Διότι ΔΕΝ ΔΥΝΑΤΑΙ να πιστοποιείται από ένα απλό και πλημμελώς υπογεγραμμένο (ήτοι με ιδιόχειρη και όχι ηλεκτρονική υπογραφή που απαιτεί

ρητώς η Διακήρυξη) έγγραφο ότι με τον δηλούμενο τρόπο ήταν δήθεν καταχωρημένα τα στοιχεία 30 ημέρες πριν από την υποβολή του εν λόγω δικαιολογητικού. Διότι, ελλείπει της απαιτούμενης ρητώς από τη Διακήρυξη. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ (ή σε κάθε περίπτωση θεώρησης της ιδιόχειρης υπογραφής από ΚΕΠ), δεν είναι δυνατόν να προκύπτει η χρονοσήμανση του εγγράφου.

3.5.7. Τα ως άνω, περί αναγκαιότητας θέσης ηλεκτρονικής υπογραφής επί των εγγράφων ώστε να προκύπτει η χρονοσήμανσή τους.

προκύπτουν από: τον όρο της Διακήρυξης με τίτλο «4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου / Κατακύρωση / Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης», σύμφωνα με τον οποίο: «β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ. μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή» και εφόσον διενεργείται ηλεκτρονικά ο παρών διαγωνισμός, τυγχάνει εφαρμογής η υποσημείωση υπ' αριθμ. 97 της παρούσας Διακήρυξης που αναφέρεται στην ηλεκτρονική υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής, όπου αναφέρεται ειδικώς ότι: «Επισημαίνεται ότι ο οικονομικός φορέας παράγει από το υποσύστημα το ηλεκτρονικό αρχείο «εκτυπώσεις» των Δικαιολογητικών Συμμετοχής ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΑΡΧΕΙΟΥ PORTABLE DOCUMENT FORMAT (PDF), ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΑΙ ΜΕ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών και επισυνάπτεται στον (υπο)φακέλο της προσφοράς «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» (Πρβλ άρθρο 12 παρ. 1.2.4 της με. αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α.)».

3.5.8. Επομένως, συνάγεται ότι ΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ, προκειμένου να υποβληθούν στο σύστημα.

3.5.9. Το ίδιο συμπέρασμα εξάγεται και από την ανάγνωση της εδώ εφαρμοζόμενης ΚΥΑ 117384/26-10-2017, που αφορά ειδικά σε «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών

υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».

3.5.10. Στο άρθρο 8 «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων» της ως άνω ΚΥΑ αναφέρεται ότι: «3. Οι Οικονομικοί Φορείς υποβάλλουν μέσω του υποσυστήματος τα κατά περίπτωση ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙ/ΠΑΡΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΥΣ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΜΕ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ή

προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας».

3.5.11. Συνεπώς, ελλείπει της κατά τα ως άνω ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΟΜΟ ηλεκτρονικής υπογραφής των Πιστοποιητικών περί την Ονομαστικοποίηση των μετοχών (μετοχολόγιο) δεν απορεί να θεωρηθεί νομότυπη η υποβολή τους και ούτε μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη κατ' επέκταση η ανακήρυξη της εταιρείας «.....» ως οριστικής αναδόχου. Για αυτόν τον λόγο, πρέπει και η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί.

3.6. Ως προς τις Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν στο «ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων»:

3.6.1. Στο άρθρο «23.5. Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ» της Διακήρυξης, ζητείται: «Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων: με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει ή με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις».

3.6.2. Στην σελίδα 40 της Διακήρυξης, αναφέρεται ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΑ ότι: «Οι υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος τεύχους φέρουν ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό (Πρβλ. άρθρο 8 παρ. 3 της με αρ. 117384/26-10-2017 Κ. Υ.Α.)».

3.6.3. Στο άρθρο 8 «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων» της ΚΥΑ 117384/26-10-2017 αναφέρεται ότι: «3. Οι Οικονομικοί Φορείς υποβάλλουν μέσω του υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙ/ΠΑΡΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΥΣ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΜΕ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας».

3.6.4. Εν προκειμένω, η ανάδοχος εταιρεία υπέβαλε για την απόδειξη της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων υπεύθυνη δήλωση με ημερομηνία 01.08.2019, αλλά ΧΩΡΙΣ ΟΥΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ αλλά ούτε καν έστω θεώρηση από τα ΚΕΠ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΤΟ ΠΟΤΕ ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ.

3.6.5. Τούτο δε το έπραξε σε αντίθεση με όλες τις άλλες υπεύθυνες δηλώσεις που υπέβαλε, οι οποίες φέρουν έστω σήμανση από τα ΚΕΠ, αν και ούτε αυτές φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή.

3.6.6. Άρα, η εν λόγω προσκομισθείσα από την ανάδοχο Υπεύθυνη Δήλωση περί του «ανεκτέλεστου των εργασιών» για την απόδειξη μη λόγου αποκλεισμού, λογίζεται αυτομάτως ως μη περιβεβλημένη τον ουσιώδη τύπο, που είναι η επίθεση ηλεκτρονικής υπογραφής (!!!).

3.6.7. Συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη η υποβολή της εν λόγω Υπεύθυνης Δήλωσης ως δικαιολογητικού στο στάδιο κατακύρωσης και ούτε μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη κατ' επέκταση η ανακήρυξη της εταιρείας

«.....» ως οριστικής αναδόχου. Για αυτόν τον λόγο, πρέπει και η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί.....».

15. Επειδή, ο Παρεμβαίνων προς αντίκρουση της προσφυγής αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι « 1. ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν είχε δικαίωμα να χορηγήσει εξ ιδίας πρωτοβουλίας παράταση της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και να ζητήσει από την προσωρινή ανάδοχο εταιρεία μας να συμπληρώσουμε τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, διότι σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016, υπό την εκδοχή που εφαρμόζεται στον παρόντα διαγωνισμό, μόνον ο προσωρινός ανάδοχος έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στην υπηρεσία για χορήγηση παράτασης και εφόσον τέτοια (αίτηση) δεν υποβληθεί από τον προσωρινό ανάδοχο, η χορήγηση παράτασης οίκοθεν είναι παράνομη.

Ο ανωτέρω ισχυρισμός είναι απολύτως αβάσιμος για τους εξής λόγους:

1.1 Το άρθρο 4.2.γ' της Διακήρυξης ορίζει επί λέξει τα εξής:

«γ) Αν δεν υποβληθούν τα ως άνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον προσωρινό ανάδοχο να τα υποβάλει ή να τα συμπληρώσει εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την ως άνω προθεσμία, εφόσον αιτιολογείται αυτό επαρκώς και κατ’ ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες.»

Επομένως, καθίσταται σαφές ότι η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να παρατείνει την προθεσμία μέχρι και δεκαπέντε ημέρες κατ’ ανώτατο όριο, σε περίπτωση που δεν έχουν προσκομισθεί κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σ’ αυτά που υποβλήθηκαν, προβλέπεται ρητώς από τη διακήρυξη η άσκηση δε της εν λόγω αρμοδιότητας δεν προαπαιτεί προηγούμενη αίτηση του προσωρινού αναδόχου η αναθέτουσα αρχή μπορεί εξ ιδίας πρωτοβουλίας να καλέσει τον ανάδοχο να συμπληρώσει τον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Κατά συνέπεια, απολύτως νομίμως και συμφώνως προς το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, η

Επιτροπή Διαγωνισμού κάλεσε την εταιρεία μας να συμπληρώσει κάποια από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά.

Η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού που δεσμεύει αμφιδρόμως τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (Ε.Α. ΣτΕ 348/2010, 613/2009' πρβλ. Ολ. ΣτΕ 1415/2000, ΣτΕ 2635/2009, ΣτΕ 1619/2008, ΣτΕ 1400/2007, 4272/1999, ΣτΕ 4155/1998, ΣτΕ 3797/96, ΣτΕ 1754/96, ΣτΕ 5670/96, ΣτΕ 3984/90, ΣτΕ 4607/86, Ε.Α. ΣτΕ 753/2008, 754/2008, 681/2005 κ.ά.). Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της ευρωπαϊκής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, η τήρηση των όρων της διακήρυξης από πλευράς της αναθέτουσας αρχής αποτελεί όχι μόνο δικαίωμά της αλλά και υποχρέωσή της. Κατά συνέπεια, ορθώς και νομίμως η αναθέτουσα αρχή κάλεσε την εταιρεία μας να προβεί στις κατά την κρίση της αναγκαίες συμπληρώσεις των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, προς την οποία (πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής) συμμορφώθηκε πλήρως και εμπροθέσμως η εταιρεία μας.

1.2 Αποτελεί νομικό αξίωμα, που πηγάζει από τις αρχές της αυστηρής τυπικότητας και της αμφίδρομης δεσμευτικής ισχύος της διακηρύξεως ως κανονιστικής πράξης της Διοικήσεως, ότι στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων ισχύει ό,τι προβλέπει η διακήρυξη' τίποτε λιγότερο, αλλά και τίποτε περισσότερο από ό,τι απαιτείται από αυτήν. Ως εκ τούτου, οι όροι της διακηρύξεως δεν δύναται να αμφισβητηθούν μεταγενεστέρως ή/και να μην εφαρμοσθούν, είτε από τους διαγωνιζόμενους που έχουν μετάσχει ανεπιφυλάκτως στον διαγωνισμό είτε από την αναθέτουσα αρχή [ad hoc Ε.Α. ΣτΕ 348/2010, 613/2009' ΣτΕ (Ολομ.) 1415/2000, Ε.Α. ΣτΕ 753/2008, 754/2008, 681/2005 κ.ά.' ΣτΕ 2635/2009, ΣτΕ 1619/2008, ΣτΕ 1400/2007, 4272/1999, ΣτΕ 4155/1998, ΣτΕ 3797/96, ΣτΕ 1754/96, ΣτΕ 5670/96, ΣτΕ 3984/90, ΣτΕ 4607/86, κ.ά.]. Τούτο σημαίνει ότι οι μη αμφισβητηθέντες ως προς τη νομιμότητα τους όροι της διακήρυξης είναι ισχυροί και απόλυτα δεσμευτικοί έναντι πάντων (αναθέτουσας αρχής και διαγωνιζομένων), υπερισχύουν δε και πάσης ενδεχομένως αντίθετης διάταξης νόμου ή άλλης

κανονιστικής πράξης της Διοικήσεως [ad hoc Ε.Α. ΣτΕ 348/2010, 613/2009' πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 977/2004, 16/2005, ΣτΕ 1502/2003 κ.ά.]. Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι η διακήρυξη δεσμεύει αμφίδρομα αναθέτουσα αρχή και διαγωνιζόμενους και η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόζει απαρέγκλιτα τους όρους της [βλ. ΣτΕ 2635/2009, 1619/2008, ΕπΑν ΣτΕ 613/2009 κ.ά.], η προπαρατεθείσα διάταξη της παρ. 4.2.γ' της Διακήρυξης είναι ισχυρή και εφαρμοστέα, ακόμη και υπό την πάντως αβάσιμη εκδοχή (όπως θα αναλύσουμε στην επόμενη παράγραφο) ότι η αναθέτουσα αρχή, δήθεν, δεν είχε δικαίωμα να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο προς συμπλήρωση των υποβληθέντων δικαιολογητικών χωρίς προηγούμενη αίτηση του τελευταίου. Και τούτο, διότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε τη νομιμότητα του συγκεκριμένου όρου της Διακήρυξης, είτε μετέχοντας με επιφύλαξη στον διαγωνισμό, είτε ασκώντας προδικαστική προσφυγή κατά της Διακήρυξης.

1.3 Η προσφεύγουσα, περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό ίσχυε κατά τη διεξαγωγή του προκειμένου διαγωνισμού, δεν παρείχε στην αναθέτουσα αρχή τη δυνατότητα να ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια και να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο, να συμπληρώσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης οίκοθεν, αλλά διατείνεται ότι θα έπρεπε να προηγηθεί σχετικό αίτημα του αναδόχου.

Το ανωτέρω τυγχάνει απολύτως εσφαλμένο, διότι η έννοια της επίμαχης διάταξης του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 43 παρ. 12 β' του ν. 4605/2019, είναι ότι ... η αναθέτουσα αρχή δεν υπέχει την υποχρέωση να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο να συμπληρώσει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, χορηγώντας του παράταση προθεσμίας. Τέτοια υποχρέωση υπέχει η αναθέτουσα αρχή, μόνον οσάκις πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει η νέα διάταξη, μεταξύ των οποίων και η υποβολή σχετικού αιτήματος του προσωρινού αναδόχου.

Ασφαλώς, όμως, η αναθέτουσα αρχή δύναται, ελευθέρως, σε κάθε περίπτωση, να ασκήσει τη σχετική της αρμοδιότητα οίκοθεν, κατ' ενάσκηση δηλ. της διακριτικής της ευχέρειας. Τούτο δεν έχει απαγορευθεί από τη νέα διάταξη, ούτε θα ηδύνατο να απαγορευθεί, εφόσον η άσκηση της αρμοδιότητας της αναθέτουσας αρχής να καλεί τον ανάδοχο για διευκρινίσεις ή

συμπληρώσεις των υποβληθέντων δικαιολογητικών, δεν θα ηδύνατο ποτέ να περιορίζεται ή να εξαρτάται από την προηγούμενη υποβολή αιτήματος του τελευταίου. Άλλωστε, ο ανάδοχος στις πλείστες των περιπτώσεων, δεν ... θα τελεί σε γνώση τυχόν ελλείψεων των υποβληθέντων δικαιολογητικών και η Επιτροπή Διαγωνισμού, που είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο αυτών, είναι η μόνη, εκ των πραγμάτων, σε θέση να διαγνώσει τις ελλείψεις και να ζητήσει τη συμπλήρωσή τους από τον προσωρινό ανάδοχο.

Τα ανωτέρω υποστηρίζονται και από την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4605/2019, η οποία ως προς τη συγκεκριμένη τροποποιητική διάταξη αναφέρει τα εξής: «Συγκεκριμένα, εξορθολογίζεται η δυνατότητα συμπλήρωσης των δικαιολογητικών με τρόπο ώστε να μην αποτελεί υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να ζητήσει τη συμπλήρωση, ει μη μόνο στις περιπτώσεις που δικαιολογείται αυτό, δηλαδή όταν ο προσωρινός ανάδοχος έχει επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και έχει αιτηθεί εγκαίρως την έκδοση των δικαιολογητικών. Παράλληλα, η δυνατότητα συμπλήρωσης και ο χρόνος παράτασης συνδέεται με το χρόνο έκδοσης των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Αποσαφηνίζεται δε ότι για λόγους διαφάνειας η διαδικασία συμπλήρωσης θα πρέπει να αναφέρεται στο Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού. Τέλος, αποσαφηνίζεται ότι γνώση των δικαιολογητικών λαμβάνουν μόνο όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά, κατά την έννοια της δικονομικής Οδηγίας 1989/665/ΕΚ όπως ισχύει.»

Καθίσταται σαφές από το παρατεθέν εδάφιο της αιτιολογικής έκθεσης, ότι η έννοια της διάταξης είναι αυτή που αναφέραμε ανωτέρω: Δεν αποτελεί πλέον υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει τη συμπλήρωση, όμως σε κάθε περίπτωση αποτελεί δικαίωμά της. Επομένως, τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα, ότι δηλ. δήθεν δεν έχει τέτοια αρμοδιότητα η αναθέτουσα αρχή, είναι απολύτως αβάσιμα και απορριπτέα.

Κατά συνέπεια, όλα τα προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα σχετικά με τα υποβληθέντα κατόπιν της σχετικής πρόσκλησης δικαιολογητικά κατακύρωσης είναι απολύτως αβάσιμα και απορριπτέα.

2. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΦΕΡΟΜΕΝΑ ΩΣ ΜΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΘΕΝΤΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι «δήθεν» η εταιρεία μας δεν προσκόμισε μία σειρά από δικαιολογητικά, τα οποία αναφέρει στις παρ. 6.3.1 επόμενα της προσφυγής της. Οι ισχυρισμοί της αυτοί είναι παντελώς αβάσιμοι, για τους εξής λόγους:

2.1 ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ Μ.Ε.ΕΠ.

Σύμφωνα με το αρ. 23.4 της Διακήρυξης, προς απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β, ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει: «(α) όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. για έργα κατηγορίας "ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ" (προϋπολογισμός 1.048.387,10 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.)».

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι, επειδή η προσκομισθείσα από εμάς υπ' αρ. Δ24/3969 Βεβαίωση του ΜΕΕΠ δεν φέρει σημείωση για παράταση του χρόνου ισχύος της έως 31-10-2019, παρά μόνο αναφέρει ως ημερομηνία λήξης την 17η-09-2018 και ως ημερομηνία παράτασης με την σημείωση του ν.4530/2018 την 31 η-05-2019, δεν καλύπτει (κατά την άποψη της) την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ήτοι την 19η-07- 2018.

Ωστόσο, τα αναφερόμενα ως άνω στην προσφυγή ως προς την ισχύ της βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. είναι απολύτως αβάσιμα.

Η ισχύς του προσκομισθέντος εργοληπτικού πτυχίου, της προσωρινής αναδόχου, είναι αναμφισβήτητη σύμφωνα με το νόμο, καθώς έφερε επί του σώματός του σημείωση περί παράτασής του χρόνου ισχύος του μέχρι και την 31 η-05-2019, ενώ έτι περαιτέρω, η ισχύς του παρετίνετο, παραδεκτά, εκ του νόμου για περαιτέρω 90 ημέρες, όπως προκύπτει από την εγκύκλιο 4/29-5-2019 της Δ/σης Μητρώων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η οποία παραπέμπει εν τοιαύτη περιπτώσει στο άρθρο 97 παρ.1, 2 και 5 του Ν.3669/2008, όπως τροποποιήθηκε νομίμως και ισχύει («Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι κείμενες διατάξεις και ιδίως οι παρ.1 και 2 του άρθρου 97 του Ν.3669/2008, όπως ισχύει.») σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. Δ15/οικ.4036 (ΦΕΚ Β 511/28-02-2014) Υπουργική απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

Επομένως, η εταιρεία μας εκπλήρωσε τη σχετική της υποχρέωση στο ακέραιο. Καταθέτουμε δε και το νέο εργοληπτικό πτυχίο (βεβαίωση Μ.Ε.ΕΠ.) με αριθμ. πρωτ. Δ24/11683/30-7-2019, που εκδόθηκε την 30-7-2019, κατόπιν της τακτικής αναθεώρησης της εταιρείας, και ισχύει για όλο το σχετικό διαδραμόν χρονικό διάστημα μέχρι και την 17η-9-2021, γεγονός που γνωστοποιήσαμε στην αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2812/20-09- 2019 Αίτηση - Γνωστοποίηση μας, ενώ περαιτέρω γνωστοποιήσαμε και την με αριθμ. Δ24/9052/2019/31-07-2019 νέα ενημερότητα πτυχίου.

2.2 ΕΚΤΥΠΩΜΕΝΗ ΚΑΡΤΕΛΑ «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΩΤΡΩΟΥ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ» ΑΠΟ ΤΟ TAXISNET ΤΗΣ ΑΑΔΕ

Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 23.3 περ.γ της Διακήρυξης προβλέπεται, ότι : «Η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς, αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων», ενώ περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 85 παραπομπή, «Με εκτύπωση της καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου/Επιχείρησης», όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet”».

Η προσφεύγουσα επικαλείται τυπική πλημμέλεια εκ μέρους της εταιρείας μας, η οποία συνίσταται στο γεγονός ότι η προσκομισθείσα από εμάς εκτυπωμένη καρτέλα της ΑΑΔΕ, έχει ημερομηνία 31/07/2019, ενώ στα δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν από εμάς, «δήθεν» ουδέν άλλο έγγραφο υφίσταται, από το οποίο να αποδεικνύεται η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας, η οποία θα έπρεπε (κατά τους ισχυρισμούς της) να αποδεικνύεται ότι συντρέχει κατά την κρίσιμη ημερομηνία υποβολής της προσφοράς μας, ήτοι κατά την 13η-05-2019.

Παντελώς αβάσιμος τυγχάνει και ο ανωτέρω ισχυρισμός της προσφεύγουσας, καθώς ημείς, προσκομίσαμε νόμιμα, δύο και ουχί μία (όπως αναληθώς διατείνεται η προσφεύγουσα), ξεχωριστές εκτυπώσεις, από την σχετική καρτέλα της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, εκ των οποίων, η μία δεν έφερε (καμία) ημερομηνία, ενώ η άλλη έφερε ημερομηνία 31 ης-07-2019. Από αμφότερες προκύπτει ότι η εν λόγω εταιρεία του προσωρινού αναδόχου, δεν

τελεί σε αναστολή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς αλλά και των δικαιολογητικών.

Ως προς την ημερομηνία της εκτύπωσης, δέον να σημειωθεί ότι η ηλεκτρονική πλατφόρμα του taxisnet, έτσι όπως είναι δομημένη και διαμορφωμένη από το δημόσιο φορέα διαχείρισής της, δεν παραθέτει ημερομηνία. Αφ' ης στιγμής όμως, η εκάστοτε εκτύπωση, αφεαυτής, είναι το δικαιολογητικά που ζητείται σύμφωνα με τους ρητούς και σαφείς όρους της Διακήρυξης, για την απόδειξη της μη αναστολής της επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν γεννάται ζήτημα παραδεκτού του εν λόγω δικαιολογητικού.

Περαιτέρω, πρέπει να ληφθεί υπόψιν ότι, στα “Στοιχεία Μητρώου / Επιχείρησης” της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του taxisnet, εμφανίζοντο όλες οι μεταβολές που τυχόν επήλθαν στην κατάσταση της εταιρείας, όπως η αναστολή, η παύση εργασιών κλπ, και ως εκ τούτου τυγχάνουν ευχερώς προσδιορίσιμες και ελέγξιμες από την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς αφ' ης στιγμής δεν προκύπτει από τις προσκομισθείσες εκτυπώσεις - τόσο αυτήν που φέρει ημερομηνία 31-07-2019, όσο και την έτερη που δεν φέρει ημερομηνία, εγγραφή περί αναστολής επιχειρηματικής δραστηριότητας, συνάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι πληρούνταν η σχετική προϋπόθεση της Διακήρυξης, σε όλα τα μέχρι και σήμερα στάδια του άρθρου 104 ν. 4412/2016.

Σε κάθε περίπτωση όμως, σύμφωνα με το άρθρο 23.2 της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή έχει, η ίδια, τη δυνατότητα, να λαμβάνει (εφ' όσον απαιτείται) πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο της πλήρωσης των νόμιμων προϋποθέσεων απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνικές βάσεις δεδομένων, εφόσον (όπως εν προκειμένω) έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο δυνάμει του σχετικού Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) που προσκόμισε ο εκάστοτε οικονομικός φορέας.

2.3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 23.8 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «23.8. Σχετικά με τον έλεγχο ονομαστικοποίησης του προσωρινού αναδόχου»: «Σε περίπτωση νομικού προσώπου, υποβάλλονται ηλεκτρονικά, στον φάκελο «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου, τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η εξουσία υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου. Εάν ο προσφέρων είναι Α.Ε.

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

και Ε.Π.Ε.: 1. ΦΕΚ σύστασης, ...3. ΦΕΚ στο οποίο έχει δημοσιευτεί το πρακτικό Δ.Σ. εκπροσώπησης του νομικού προσώπου, ...».

Δεδομένης δε της νομοθετικής κατάργησης της υποχρέωσης δημοσίευσης στο ΦΕΚ/ΤΑΕ - ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. είτε πράξης ή στοιχείου είτε ανακοίνωσης περί της καταχώρησης πράξης ή στοιχείου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο βάσει του άρθρου 2 του ν.4250/2014, η σχετική υποχρέωση αντικαθίσταται με υποχρέωση δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

Η προσφεύγουσα, εν προκειμένω, επικαλείται αβασίμως ότι το προσκομισθέν από μέρους μας με αριθμ .πρωτ. 863064.1248579/18-07-2019 Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης, δεν καλύπτει «δήθεν» τον χρόνο υποβολής της προσφοράς μας, ήτοι την ημερομηνία 13-05-2019.

Από την επισκόπηση του ανωτέρω Πιστοποιητικού Εκπροσώπησης που καταθέσαμε, εμφανίζεται ότι, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και η εκπροσώπηση της εταιρίας μας, προκύπτουν από την καταχώριση με Κωδικό Αριθμό 704505 και ημερομηνία 01-08-2016. Από το έγγραφο δε, στο οποίο παραπέμπει το ανωτέρω Πιστοποιητικό, ήτοι, το από 01-08-2016 και με αριθμ. πρωτ. Β2/1009/142 έγγραφο του ΓΕΜΗ, (το οποίο επίσης προσκομίστηκε νομίμως από την εταιρεία μας), προκύπτουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, τόσο για τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η θητεία του οποίου ορίστηκε ότι θα έχει πενταετή διάρκεια (έως και το έτος 2021), ότε και θα συγκληθεί η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, όσο και για την εκπροσώπηση της εν λόγω εταιρείας.

Εκ των ανωτέρω, λοιπόν, εγγράφων, προκύπτουν τα ζητηθέντα από εμάς στοιχεία εκπροσώπησης, τα οποία καλύπτουν όλα τα στάδια της μέχρι τώρα διαγωνιστικής διαδικασίας, καθότι τυχούσα υφιστάμενη τροποποίησή τους, θα εμφανίετο, σε κάθε περίπτωση, στο από 18-07-2019 Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης του ΓΕΜΗ.

Σε κάθε περίπτωση μαζί με τα δικαιολογητικά συμμετοχής η εταιρεία μας κατέθεσε και αντίγραφο του υπ' αριθμ. 400/2019 Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου, δυνάμει του οποίου εξουσιοδοτείται ο Διευθύνων Σύμβουλος να συμμετέχει για λογαριασμό της εταιρείας στο διαγωνισμό.

2.4. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΕΠΕ

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

Σύμφωνα με το άρθρο 23.3 περ. ββ της Διακήρυξης, απαιτείται προσκόμιση «Πιστοποιητικού από τη Δ/νση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.»

Σύμφωνα δε με το από 31-05-2018 έγγραφο του Σ.Ε.Π.Ε. οι «Οικονομικοί Φορείς που συμμετέχουν στην σύναψη Δημοσίων Συμβάσεων του ν.4412/2016 έχουν την δυνατότητα για την απόδειξη της μη υπαγωγής τους σε κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 2γ'του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 να υποβάλλουν την προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 80 του ίδιου νόμου ένορκη βεβαίωση.»

Η προσφεύγουσα, εν προκειμένω, αβασίμως διατείνεται ότι «δήθεν» δεν είναι νομότυπη η υποβληθείσα από εμάς ένορκη βεβαίωση, καθότι ένεκα της συντάξεως της 4 ημέρες προς της υποβολής της προσφοράς μας, αυτή ... δεν καλύπτει το χρόνο υποβολής προσφοράς.

Αντί του ανωτέρω Πιστοποιητικού Σ.Ε.Π.Ε., βάσει των προβλέψεων της κείμενης νομοθεσίας, προσκομίσαμε την από 09-05-2019 Ένορκη Βεβαίωση του νομίμου εκπροσώπου και διευθύνοντα συμβούλου της εταιρείας μας, δυνάμει της οποίας βεβαιώθηκε ενόρκως ότι δεν έχει επιβληθεί κανένα πρόστιμο σε βάρος της εταιρείας, μέσα σε διάστημα δύο ετών, πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς σύμφωνα με τη διακήρυξη ή την υποβολή της αίτησης συμμετοχής.

Από την ανωτέρω ένορκη βεβαίωση, προκύπτει σαφώς ότι πληρούται η σχετική προϋπόθεση της Διακήρυξης, καθότι βεβαιώνεται, ενόρκως, ότι για όλο το χρονικό διάστημα, των δύο ετών, τόσο προς της ορισθείσας ημερομηνίας υποβολής προσφορών, όσο και της συγκεκριμένης ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως συμμετοχής μας, δεν επιβλήθηκε κανένα πρόστιμο, γεγονός το οποίο η αναθέτουσα αρχή δύναται να ελέγξει αφ' εαυτού και υπηρεσιακά. Ο χρόνος σύνταξης της εν λόγω ένορκης βεβαίωσης, (09-052019), τυγχάνει σε εύλογη χρονική και αποδεικτική εγγύτητα με την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής και την

υποβολή αίτησης συμμετοχής και ουδόλως επηρεάζει ή απομειώνει την αξιοπιστία του περιεχομένου της υποβληθείσης ενόρκου βεβαιώσεως, καθώς η επιλογή της ημέρας σύνταξης της (ενόρκου βεβαιώσεως) δεν καταλείπεται στην δική μας διακριτική ευχέρεια, αλλά στη διαθεσιμότητα του οικείου Ειρηνοδικείου, καταλαμβάνει δε βεβαιωτικά, πέραν πάσης αμφιβολίας, το σύνολο του χρονικής περιόδου, που η διακήρυξη αξιώνει να καλύπτεται.

Το αβάσιμο του ισχυρισμού της προσφεύγουσας αποδεικνύεται και από τη σχετική με το θέμα πρόβλεψη της πρόσφατης, υπ' αριθμ. 2210/19-04-2019 Εγκυκλίου της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, με θέμα «Διευκρινήσεις ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο (δικαιολογητικών κατακύρωσης), κατόπιν δημοσίευσης του ν.4605/2019», σύμφωνα με την οποία, ορίζεται ρητά ότι ... γίνονται αποδεκτές οι ένορκες βεβαιώσεις που προσκομίζονται ως δικαιολογητικά εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους.

2.5 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

Στο άρθρο 23.3 περ. στ' της Διακήρυξης, προβλέπονται τα δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων και τα δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών, που πρέπει να προσκομιστούν από τον οικονομικό φορέα, προκειμένου να αποδειχθεί, η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παρ.Α5 του άρθρου 22, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρεία. Συγκεκριμένα δε μεταξύ άλλων, για τις επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., απαιτείται η προσκόμιση μόνον αναλυτικής κατάστασης με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς, καθώς η απαίτηση για την υποβολή του Πιστοποιητικού από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, καλύπτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23.9. της Διακήρυξης.

Εν προκειμένω η προσφεύγουσα παντελώς αβάσιμα επικαλείται τυπική πλημμέλεια των προσκομισθεισών από την εταιρεία μας αναλυτικών

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

καταστάσεων, καθώς ένεκα ελλείψεως ηλεκτρονικής υπογραφής επί των ανωτέρω εγγράφων, δεν αποδεικνύεται «δήθεν» η χρονοσήμανσή τους.

Προκειμένου να καλυφθεί η κατά τα ανωτέρω σχετική απαίτηση της Διακήρυξης, η εταιρεία μας προσκόμισε τα από 01-05-2019 και 19-07-2019 πρωτότυπα εταιρικά έγγραφα, που εμφανίζουν και βεβαιώνουν την Αναλυτική κατάσταση των μετόχων της εταιρείας, τον αριθμό των μετοχών τους, καθώς και την τιμή εκάστης μετοχής, τόσο κατά την ηλεκτρονική υποβολή Δικαιολογητικών μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας όσο και σε φυσική/έντυπη μορφή, ενώπιον της αναθέτουσας Αρχής. Πρόκειται περί πρωτότυπα εταιρικά έγγραφα, φέροντα ιδιόχειρη υπογραφή του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας, πλησίον της επιτεθείσης πρωτότυπης σφραγίδας της εταιρείας.

Τα ανωτέρω πρωτότυπα εταιρικά έγγραφα, ως έχουν, τυγχάνουν καθ' όλα αξιόπιστα και παραδεκτά, και καμία υποχρέωση θέσης επί των ανωτέρω εγγράφων εγκεκριμένης, προηγμένης, ηλεκτρονικής υπογραφής δεν υφίσταται, όπως αβάσιμα και παρελκυστικά διατείνεται η προσφεύγουσα, μιας και για τα δικαιολογητικά, που καλείται ο προσωρινός ανάδοχος να υποβάλει ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρον 4.2. της διακήρυξης, δεν υφίσταται προβλεπόμενη στη Διακήρυξη υποχρέωση προσυπογραφής τους, με ηλεκτρονικά και προσηκόντως πιστοποιημένα μέσα. Η δε αναφορά της προσφεύγουσας, στην υπ' αριθμ. 97 παραπομπή της Διακήρυξης, τυγχάνει παραπλανητική, γιατί η παραπομπή με αριθμ. 97 δεν αναφέρεται στο στάδιο υποβολής δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αλλά αποκλειστικά και μόνον στην υποβολή δικαιολογητικών από τον οικονομικό φορέα κατά το στάδιο υποβολής προσφοράς. Κατά τα ανωτέρω, λοιπόν, υποχρέωση θέσης ηλεκτρονικής υπογραφής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24.2 σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 97 παραπομπή της Διακήρυξης, προβλέπεται μόνο για το στάδιο υποβολής προσφοράς και για τον υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» που περιέχει α) το ΤΕΥΔ και β) την εγγύηση συμμετοχής του άρθρου 15, και σε καμία περίπτωση για το κάθε ένα, εκ των

υποβαλλόμενων από τον προσωρινό πλέον ανάδοχο δικαιολογητικών, στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού, όπως είναι και το μετοχολόγιο.

Σε κάθε περίπτωση, και πάλι σύμφωνα με το άρθρο 23.2 της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο της πλήρωσης των νόμιμων προϋποθέσεων απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνικές βάσεις δεδομένων, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο (όπως εν προκειμένω) δυνάμει του σχετικού Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) που προσκόμισε ο εκάστοτε οικονομικός φορέας, και ως εκ τούτου δύναται να ελέγξει αυθεντικά, αφ' εαυτής, την εγκυρότητα και ορθότητα του περιεχομένου των Αναλυτικών Καταστάσεων που προσκομίσαμε κατά τους κρίσιμους χρόνους.

2.5. ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 23.5 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι : «Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

...Ειδικά για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανωτάτων ορίων ανεκτελέστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων:

- με την υποβολή ενημερότητα πτυχίου εν ισχύει ή
- με την υποβολή υπεύθυνης δήλωση του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβία) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις.»

Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα επικαλείται αβάσιμα ότι η από 0108-2019 Υπεύθυνη Δήλωση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας μας, υποβλήθηκε μη νόμιμα και παραδεκτά, λόγω ... ελλείψεως ηλεκτρονικής υποβολής, και για το λόγο αυτό δεν δύναται η εταιρεία μας να ανακηρυχθεί ως οριστική ανάδοχος.

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

Δυνάμει του με αρ. πρωτ. 2134/31-7-2019 εγγράφου της ....., μας ζητήθηκε μεταξύ άλλων η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης με το ανωτέρω περιεχόμενο, καθόσον (εκ παραδρομής) η Επιτροπή Διαγωνισμού θεώρησε (αρχικά), ότι απουσίαζε από τα αρχικώς προσκομισθέντα δικαιολογητικά.

Καίτοι εκ παραδρομής ζητήθηκε εκ νέου το ανωτέρω δικαιολογητικά, καθώς είχαμε ήδη προσκομίσει παραδεκτά την από 09-07-2019 Υπεύθυνη Δήλωση, με το αντίστοιχο (σύμφωνο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης) περιεχόμενο, η οποία μάλιστα ... έφερε επί του σώματός της και θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας μας, προσκομίσαμε (εκ περισσού) και την από 01-08-2019 Υπεύθυνη Δήλωση.

Αφ' ης στιγμής, όμως, εγένετο αντιληπτή η χωρήσασα παραδρομή, και αξιολογήθηκε σωστά πλέον, ως επαρκές, το ήδη κατατεθέν σε προγενέστερο χρόνο και υφιστάμενο προβλεπόμενο δικαιολογητικά (υπεύθυνη δήλωση), πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις της διακήρυξης, παρέλκει εν προκειμένω, η ... εξέταση της νομιμότητας της ως εκ περισσού υποβληθείσας σε δεύτερο χρόνο υπεύθυνης δήλωσης. ».

16. Επειδή με τις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει τα κάτωθι : «Η Προσφυγή της ....., δύναται να διαχωριστεί σε δύο διακριτά τμήματα : Στο πρώτο τμήμα στρέφεται κατά του τρόπου διεξαγωγής της διαδικασίας του διαγωνισμού, ενώ στο δεύτερο τμήμα στρέφεται κατά ελλείψεων ή λαθών των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου. Με αυτή τη σειρά θα εκθέσει και η Υπηρεσία τις απόψεις της.

1° τμήμα

Χωρίς να υπεισέλθουμε στις λεπτομέρειες της διαδικασίας του διαγωνισμού, θα παρουσιάσουμε χρονολογικά τα γεγονότα που άπτονται της ουσίας της προσφυγής :

■ Στις 1-4-2019 δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. με αρ.52 ο Ν.4605, με τον οποίο (άρθρο 43 - συνημμένο 1) τροποποιήθηκαν διατάξεις του Ν.4412/2016.

■ Στις 3-4-2019 συντάσσεται από την Υπηρεσία μας η Διακήρυξη (συνημμένο 2) του έργου «.....», σύμφωνα με τα εγκεκριμένα από την

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. υποδείγματα Διακηρύξεων, και χωρίς η Υπηρεσία μας να είναι εν γνώσει των τροποποιήσεων που προέκυψαν.

■ *Με την αρ.345/πρ.15/11-4-2019 Απόφαση (συνημμένο 3) της Οικονομικής Επιτροπής ....., εγκρίθηκε η εν λόγω Διακήρυξη, όπως και η συγκρότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού.*

■ *Με το αρ.πρωτ. 1189/17-4-2019 έγγραφο (συνημμένο 4), η ..... απέστειλε τη σχετική Προκήρυξη Σύμβασης για δημοσίευση στον ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο, ως όφειλε.*

■ *Την ίδια μέρα (17-4-2019), η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ, συνεπώς αυτός θεωρείται και ο χρόνος έναρξης της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.*

■ *Με το αρ.πρωτ. 2210/19-4-2019 έγγραφό της (συνημμένο 5), η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρείχε στους εμπλεκόμενους με τις διαδικασίες των διαγωνισμών σύναψης σύμβασης φορείς, διευκρινήσεις σχετικά με τις τροποποιήσεις που προκλήθηκαν στο Ν.4412/2016, αναφέροντας χαρακτηριστικά στην παράγραφο Δ :*

Δ. Σε συνέχεια των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι στις νέες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, οι οποίες εκκινούν από την 1η Απριλίου 2019, οι αναθέτουσες αρχές προσαρμόζουν, σύμφωνα με τα ανωτέρω, τους όρους των προτύπων τευχών διακηρύξεων για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, καθώς και των υποδειγμάτων διακηρύξεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών που έχει εκδώσει η Αρχή (πρβλ. σχετικές ρήτρες ευελιξίας στα πρότυπα τεύχη και στα υποδείγματα διακηρύξεων της Αρχής)

■ *Τέλος, στις 13-5-2019 έληξε η προθεσμία υποβολής προσφορών του έργου, ενώ την ίδια μέρα πρωτοκολλήθηκε από την Υπηρεσία μας το ανωτέρω έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., λαμβάνοντας τον αρ.1461/13-5-2019, οπότε και η Υπηρεσία μας ενημερώθηκε για τη γενόμενη τροποποίηση του Ν.4412/2016.*

Από την ανάγνωση των ανωτέρω προκύπτει ότι η..... ενημερώθηκε μόλις στις 13-5-2019 για την προαναφερθείσα τροποποίηση του Ν.4412/2016

(και συνεπώς των Διακηρύξεων), με αποτέλεσμα να μη δύναται να προβεί στην αντίστοιχη επικαιροποίηση της Διακήρυξης του διαγωνισμού.

Ο διαγωνισμός λοιπόν διεξήχθη με τις διατάξεις του Ν.4412/2016, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις του άρθρου 43 του Ν.4605/2019. Παρ' όλα αυτά, ουδείς εκ των συμμετεχόντων αιτήθηκε διευκρινήσεων ή συμπληρωματικών πληροφοριών, και δεν υπήρξε καμία αμφισβήτηση των όρων της Διακήρυξης.

Εάν ο προσφεύγων έκρινε μη σύννομη την οριζόμενη από τη Διακήρυξη διαδικασία, θα έπρεπε να είχε κάνει ένσταση επί των όρων της Διακήρυξης προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών, επικαλούμενος τις τροποποιήσεις που επέφερε ο Ν. 4605/2019 και όχι να αιτείται την ακύρωση προσφοράς του προσωρινού μειοδότη μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας ενώ μάλιστα δηλώνει ανεπιφύλακτα στην οικονομικά του προσφορά ότι έλαβε γνώση της Διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης.

Ως εκ τούτου, η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι δεν έχουν καμία βάση οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα που αφορούν είτε τη 1Οήμερη ή 15ήμερη προθεσμία που παραχωρείται στον προσωρινό ανάδοχο για την προσκόμιση των δικαιολογητικών, είτε την υποχρέωση ή μη υποβολής αυτών με αίτηση.

2° τμήμα

Στο 2° τμήμα της Προσφυγής του, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι αριθμός δικαιολογητικών που υπέβαλλε ο προσωρινός ανάδοχος, είτε ήταν πλημμελή, είτε δεν προσκομίσθηκαν εμπροθέσμως. Συγκεκριμένα :

α) Η αρ.πρωτ.Δ24/3969/9-4-2019 Βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. της εταιρείας .....(συνημμένο 6)

Ο προσφεύγων θεωρεί ότι η ανωτέρω Βεβαίωση δεν ήταν σε ισχύ στις 19-7-2019, ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών, καθόσον δεν υφίσταται σ' αυτή η σχετική σημείωση παράτασης της ισχύος έως τις 31-10-2019.

Πράγματι, η επίμαχη Βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. φέρει σημείωση του ΥΠΟΜΕΔΙ που παρατείνει την ισχύ της έως τις 31-5-2019, οπότε

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

φαινομενικά δεν καλύπτει την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών (19-7-2019).

Όμως, μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου, υποβλήθηκε και η Εγκύκλιος αρ.4 του ΥΠΟΜΕΔΙ (αρ.πρωτ.Δ24/οικ/6546/29-5-2019 - συνημμένο 7), η οποία και δίνει διευκρινήσεις σχετικά με τις παρατάσεις ισχύος των Βεβαιώσεων του Μ.Ε.Ε.Π., αναφέροντας σχετικά:

«Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι κείμενες διατάξεις και ιδίως οι παρ.1 και 2 του άρθρου 97 του Ν.3669/2008, όπως ισχύει».

Η παρ. 1 του άρθρου 97 του Ν.3669/2008 όμως, έχει αντικατασταθεί συμφώνως με την αρ. πρωτ. Δ 15/οικ/4036/27-2-2017 Απόφαση του ΥΠΟΜΕΔΙ (δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ αρ.511/τ.Β 728-2-2014 - συνημμένο 8), με την παρακάτω παράγραφο :

«Η τακτική αναθεώρηση γίνεται με αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης. Η αίτηση υποβάλλεται στην Υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ εντός του τελευταίου τριμήνου, πριν την ημερομηνία λήξης ισχύος του πτυχίου, που αναγράφεται στη σχετική εργοληπτική βεβαίωση. Στην περίπτωση αυτή ως έναρξη ισχύος της νέας εργοληπτικής βεβαίωσης θεωρείται ο χρόνος λήξης της προηγούμενης, ανεξάρτητα από τον χρόνο λήψης της απόφασης της Επιτροπής ΜΕΕΠ ή του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Εάν η απόφαση της Επιτροπής ΜΕΕΠ ή του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων εκδοθεί μετά τη λήξη ισχύος της παλαιάς εργοληπτικής βεβαίωσης παρατείνεται η ισχύς της μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και όχι πέραν των 90 ημερών από τη λήξη ισχύος».

Από την ανάγνωση της ανωτέρω παραγράφου, προκύπτει ότι η υποβληθείσα Βεβαίωση ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών.

β) Η εκτυπωμένη καρτέλα από την ιστοσελίδα της Α.Α.Δ.Ε. περί μη αναστολής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της ..... (συνημμένο 9)

Η συγκεκριμένη καρτέλα με ημερομηνία εκτύπωσης 31-7-2019, ζητήθηκε από τον προσωρινό ανάδοχο με το αρ. πρωτ. 2134/31-7-2019 έγγραφο (συνημμένο 10) ....., καθόσον απουσίαζε από τα αρχικώς προσκομισθέντα δικαιολογητικά. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η απουσία της

καρτέλας αυτής με ημερομηνία εκτύπωσης την ημερομηνία υποβολής της προσφορά (δηλ. την 13-5-2019) αποτελεί λόγο αποκλεισμού.

Όμως η εν λόγω καρτέλα, δε φέρει καμία άλλη ημερομηνία που να αποδεικνύει τον χρόνο ισχύος αυτής, πλην αυτής που αναγράφεται κατά τη διάρκεια της εκτύπωσης, η οποία και αποτελεί ένδειξη της ημερομηνίας εκτύπωσης. Δεδομένου όμως ότι αυτή η ημερομηνία τίθεται από το λειτουργικό σύστημα του υπολογιστή, ο κάθε χρήστης μπορεί να επέμβει και να αλλάξει τη ρύθμιση αυτή, με αποτέλεσμα κάθε νέα εκτύπωση να φέρει εκτυπωμένη την «πειραγμένη» ημερομηνία.

Πέραν αυτών, στο άρθρο 22.Α.4. της Διακήρυξης παρουσιάζονται οι καταστάσεις λόγω των οποίων αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού ο προσφέρων. Η παράγραφος (β) αναφέρει επί λέξει:

«(β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας (παρ. 5 άρθρου 73 του ν. 4412/2016)».

Από το σύνολο των υπόλοιπων δικαιολογητικών που προσκομίστηκαν (ενημερότητες, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κτλ) προκύπτει σαφώς ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της εταιρείας δεν είχαν ανασταλεί κατά την χρονική περίοδο υποβολής των προσφορών, και συνεπώς η μη προσκόμιση της εκτυπωμένης καρτέλας δεν είναι δυνατό να αποτελεί λόγο αποκλεισμού.

γ) Το αρ. πρωτ. .... Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης της εταιρείας
.....(συνημμένο 11)

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

Ο προσφεύγων θεωρεί ότι το εν λόγω Πιστοποιητικό δεν καλύπτει το χρόνο υποβολής της προσφοράς, ήτοι την ημερομηνία 13-5-2019.

Όμως, στο ίδιο το Πιστοποιητικό αναγράφεται ευκρινώς, ότι η τελευταία καταχώρηση πράξης ή στοιχείου στο Γ.Ε.ΜΗ. πραγματοποιήθηκε στις 1-8-2016. Συνεπώς, δεν υπήρξε καμία μεταβολή στην εκπροσώπηση της εταιρείας ..... από την ημερομηνία αυτή έως και σήμερα, και άρα το Πιστοποιητικό αυτό καλύπτει και το χρονικό διάστημα υποβολής της προσφοράς.

δ) Η αρ. 194/9-5-2019 Ένορκη Βεβαίωση του ..... (συνημμένο 12)

Ο προσφεύγων θεωρεί ότι η εν λόγω Βεβαίωση φέρει ημερομηνία προγενέστερη της υποβολής της προσφοράς, κι ως εκ τούτου δεν πληροί τις προϋποθέσεις του παραδεκτού.

Η Υπηρεσία θεωρεί ότι η αρ.194/9-5-2019 Ένορκη Βεβαίωση ισχύει για τρεις μήνες από τη σύνταξή της, και συνεπώς καλύπτει το χρονικό διάστημα έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών (13-5-2019).

ε) Οι από 1-5-2019 και 19-7-2019 Αναλυτικές Καταστάσεις Μετόχων της εταιρείας ..... (συνημμένα 13 και 14)

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι οι εν λόγω Καταστάσεις δε φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή, ούτε ιδιόχειρη υπογραφή από Κ.Ε.Π., συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί νομότυπη η υποβολή τους.

Για τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου, η υποσημείωση 17 της Διακήρυξης παραπέμπει στο άρθρο 103 παρ.1 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ.19 του Ν.4497/2017 (συνημμένο 15). Στην τροποποίηση αυτή, αναφέρεται ότι

«Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα να υποβάλει εντός προθεσμίας τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν 4250/2014

Η παρ. 2.β. του άρθρου αυτού (συνημμένο 16), αναφέρει επί λέξει:

«Αντί πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α' ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους».

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

Οι εν λόγω Αναλυτικές Καταστάσεις Μετόχων αποτελούν ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων, και συνεπώς η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι είναι νομότυπα.

στ) Η από 1-8-2019 Υπεύθυνη Δήλωση του ..... περί του ανεκτέλεστου (συνημμένο 17)

Ο προσφεύγων θεωρεί ότι η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση δε φέρει ηλεκτρονική υπογραφή, ούτε ιδιόχειρη υπογραφή από Κ.Ε.Π., συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί νομότυπη η υποβολή της.

Η συγκεκριμένη Υπεύθυνη Δήλωση, ζητήθηκε από τον προσωρινό ανάδοχο με το αρ. πρωτ. 2134/31-7-2019 έγγραφο της ....., καθόσον η Επιτροπή Διαγωνισμού θεώρησε ότι απουσίαζε από τα αρχικώς προσκομισθέντα δικαιολογητικά. Πράγματι η από 1-8- 2019 Υπεύθυνη Δήλωση που προσκομίστηκε δε φέρει ούτε ηλεκτρονική ούτε ιδιόχειρη από Κ.Ε.Π. υπογραφή. Μετά όμως από ενδελεχή έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου, διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση ζητήθηκε εκ του περισσού, καθώς το περιεχόμενο αυτής αναγραφόταν αυτούσιο στην παρ.9 της από 9-7-2019 Υπεύθυνης Δήλωσης (συνημμένο 18).

Ως εκ τούτου η από 1-8-2019 Υπεύθυνη Δήλωση δεν απαιτείτο και συνεπώς η αμφισβήτηση της δεν έχει πλέον νόημα.

Καταλήγοντας, η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι καμία από τις ανωτέρω - σύμφωνα με τον προσφεύγοντα - ελλείψεις ή παρατυπίες δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού, όπως αυτοί διατυπώνονται στο Άρθρο 22.Α. της Διακήρυξης, και συνεπώς η από 6-9-2019 Προσφυγή της ..... πρέπει να απορριφθεί...[.].»

17. Επειδή, το άρθρο 73 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπει ότι « 1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη, καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α· 48),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α` 166), στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α` 215). Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά: αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γγ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.».

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για

παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα` και ββ` κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ..

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση: α) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή/και β) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στην παρ. 2, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18, β) εάν ο

οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου, γ) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, «με κατάλληλα μέσα», ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβάλω την ακεραιότητά του.

5. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περίπτωση β` της παρ. 4, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, στην περίπτωση των καταστάσεων της περίπτωσης β` της παρ. 4.

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού.

Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω

ποινικών αδικημάτων ή παραπτώματων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος - μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της επόμενης παραγράφου, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής, καθώς και η απόφαση με την οποία γίνονται δεκτά ένδικα βοηθήματα κατ'αυτής, κοινοποιείται στην Αρχή.

9. Για τις ανάγκες των παραγράφων 7 και 8 συνιστάται επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η ως άνω επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζει τις αναγκαίες λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας της. Χρέη Προέδρου εκτελεί ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και

στις περιπτώσεις της παραγράφου 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος.

11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.».

18. Επειδή το άρθρο 80 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» αναφέρει τα κάτωθι «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73: α) για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από τον οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 73,

β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β` του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους-μέλους ή χώρας,

γ) για την περίπτωση γ` της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής

προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις α` και β` της παραγράφου 2 και στην περίπτωση β` της παραγράφου 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη-μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους -μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παρ. ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις α` και β` της παραγράφου 2 και στην περίπτωση β` της παραγράφου 4 του άρθρου 73.

Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81.

3. Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2 του άρθρου 75, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α`, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα και στα άρθρα 76 και 77, κατά περίπτωση. Για την απόδειξη άσκησης γεωργικού ή κτηνοτροφικού επαγγέλματος, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν σχετική βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος, από αρμόδια διοικητική αρχή ή αρχή Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα

δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α`. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α`, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών.

6. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19.

7. Εφόσον ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών κάθε πληροφορία σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στα άρθρα 73 και 74, την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας και τις χρηματοοικονομικές και τεχνικές ικανότητες των προσφερόντων που αναφέρονται στα άρθρα 75, 76 και 77, καθώς και κάθε πληροφορία σχετικά με τα αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

8. Σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, για την απόδειξη της αθέτησης των υποχρεώσεων στους τομείς του κοινωνικοασφαλιστικού και του εργατικού δικαίου της παραγράφου 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παράγραφο 4 περίπτωση α` του άρθρου 73, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, κατ'ελάχιστον, να εφαρμόσει τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β` και δ` της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α` 115).

9. Τα αποδεικτικά έγγραφα του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α`, μπορεί να εξειδικεύονται στις στα πρότυπα έγγραφα σύμβασης που εκδίδει η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53.

[...]

10. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α` 188).

Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα "συνοδεύονται από μετάφρασή τους" στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

Στα έγγραφα της σύμβασης του άρθρου 53 μπορεί να ορίζεται ότι ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.

11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ).

12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ` της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β` της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, δ) οι ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

β. Η υποπερίπτωση αδ` ισχύει και για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης που κατά τη δημοσίευση του παρόντος είναι εκκρεμείς, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται ειδικός όρος ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ως εκκρεμείς διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων δεν έχει παρέλθει η προθεσμία προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103.

13. Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α` 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους».

19. Επειδή, το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 με τίτλο « Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» αναφέρει τα κάτωθι « Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.

2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία

υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις

των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται.

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο «,στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης [είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως εκπτώτου] είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105.

7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

20. Επειδή στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές» προβλέπει τα εξής : «
1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ.3 του άρθρου 105.

2. Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες/υποψήφιοι είχαν δηλώσει ότι πληρούν, σύμφωνα με το άρθρο 79, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσφέρων/υποψήφιος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οι προσφέροντες/υποψήφιοι οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή σχετικά και το αργότερο μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 80.

3. Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου που επήλθαν στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου, δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 72, και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των παραγράφων αυτών. Σε αντίθετη περίπτωση, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 72».

21. Επειδή, τα οικεία άρθρα της διακήρυξης αναφέρουν ειδικώς τα εξής «i) 4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 15 ημερών 16 τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης.

β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή.

γ) Αν δεν υποβληθούν τα ως άνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον προσωρινό ανάδοχο να τα υποβάλει ή να τα συμπληρώσει εντός πέντε (5) ημερών από την

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

κοινοποίηση σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την ως άνω προθεσμία, εφόσον αιτιολογείται αυτό επαρκώς και κατ' ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες.

Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 “Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας”, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014.

δ) Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι:

i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή

ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή

ii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας,

απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσωρινός ανάδοχος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας

αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 22, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των ως άνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία, στη συνέχεια, το κοινοποιεί, μέσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή για τη λήψη απόφασης.

Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού, στην κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στον χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού».

ε) Μετά την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών, τόσο της άσκησης των προβλεπόμενων βοηθημάτων και μέσων στο στάδιο της προδικαστικής και δικαστικής προστασίας, όσο και των αποφάσεων αναστολών επί αυτών και μετά την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/201319, ο προσωρινός ανάδοχος, υποβάλλει, εφόσον απαιτείται, επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 23.323.10 της παρούσας, μετά από σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής του άρθρου 21, ότι εξακολουθούν να πληρούνται τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22 και ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του ίδιου άρθρου.

Μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος κοινοποιείται η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο. Με την ίδια απόφαση καλείται ο ανάδοχος όπως προσέλθει σε ορισμένο τόπο και χρόνο

για την υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του η αναθέτουσα αρχή προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση ειδικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, προσκομίζοντας, και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης. Η εν λόγω κοινοποίηση επιφέρει τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης, σύμφωνα με οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 105 του ν.4412/2016.

Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016. ii) 23. 2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 22.ΣΤ της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών, υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22 Α της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (άρθρου 22 Β - Ε).

Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1, 2, 2α και 478 του άρθρου 22 Α.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ).

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

23.3 Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.

Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας:

Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: [...]....(ββ) για την παράγραφο Α.2Α του άρθρου 22: πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς....[...] (δ) Αν το κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τα υπό των περ. (α), (β), (ββ) και (γ) πιστοποιητικά ή όπου τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις υπό 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α., το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους ή της

χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Στην περίπτωση αυτή οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα υπό 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α της παρούσας.

Αν διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ότι, στην εν λόγω χώρα εκδίδονται τα υπόψη πιστοποιητικά, η προσφορά του διαγωνιζόμενου απορρίπτεται...[...]. (στ) Δικαιολογητικά της παρ. Α.5 του Άρθρου 22

Για την απόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού της παραγράφου Α.5 του άρθρου 22 υποβάλλονται, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρία:

Δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών· [Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της χώρας εγκατάστασής τους και υποβάλλουν περί τούτου υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους].

- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές

- Αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς.

Ειδικότερα:

α) Οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., προσκομίζουν μόνο την αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς καθώς η απαίτηση για την υποβολή του πιστοποιητικού από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, καλύπτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο

23.9 της παρούσας....[...] 23.4. Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β

(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ για έργα κατηγορίας «ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ» (προϋπολογισμός 1.048.387,10 Ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.) (β) Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν τις δηλώσεις και πιστοποιητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

(γ) Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, προσκομίζουν πιστοποιητικό αντίστοιχου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα του άρθρου 21 της παρούσας.

23.5. Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ

Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ:

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει

- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων

απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση.

Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων:

- με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει ή
- με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις...[.] 23.6. Δικαιολογητικά Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας του άρθρου 22.Δ

Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.Ε.Π.

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει

- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Δ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016-92 ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Δ απαίτηση.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 22.Δ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016...[..] 23.8.

Σχετικά με τον έλεγχο νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου:

Σε περίπτωση νομικού προσώπου, υποβάλλονται ηλεκτρονικά, στον φάκελο “Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου, τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η εξουσία υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου.

Εάν ο προσφέρων είναι Α.Ε και Ε.Π.Ε :

1. ΦΕΚ σύστασης,
2. Αντίγραφο του ισχύοντος καταστατικού με το ΦΕΚ στο οποίο έχουν δημοσιευτεί όλες οι μέχρι σήμερα τροποποιήσεις αυτού ή επικυρωμένο αντίγραφο κωδικοποιημένου καταστατικού (εφόσον υπάρχει)
3. ΦΕΚ στο οποίο έχει δημοσιευτεί το πρακτικό ΔΣ εκπροσώπησης του νομικού προσώπου,
4. Πρακτικό Δ.Σ περί έγκρισης συμμετοχής στο διαγωνισμό, στο οποίο μπορεί να περιέχεται και εξουσιοδότηση (εφόσον αυτό προβλέπεται από το καταστατικό του υποψηφίου αναδόχου) για υπογραφή και υποβολή προσφοράς σε περίπτωση που δεν υπογράψει ο ίδιος ο νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα την προσφορά και τα λοιπά απαιτούμενα έγγραφα του διαγωνισμού και ορίζεται συγκεκριμένο άτομο,
5. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής περί τροποποιήσεων του καταστατικού / μη λύσης της εταιρείας, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί το πολύ τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής προσφορών.

Εάν ο προσφέρων είναι Ο.Ε, Ε.Ε , ΙΚΕ:

1. Αντίγραφο του καταστατικού, με όλα τα μέχρι σήμερα τροποποιητικά, ή φωτοαντίγραφο επικυρωμένου, από δικηγόρο, κωδικοποιημένου καταστατικού, εφόσον υπάρχει.

2. Πιστοποιητικά αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής περί των τροποποιήσεων του καταστατικού.

Σε περίπτωση εγκατάστασης τους στην αλλοδαπή, τα δικαιολογητικά σύστασής τους εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένα, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.».

22. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας

ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ. Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

23. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013,

194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

24. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕΦΑΘ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ.

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

25. Επειδή, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

26. Επειδή, καταρχήν, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεδομένης της έναρξης ισχύος του Νο 4605/2019 την 1/4/2019 κι επομένως της εφαρμογής του κατά το χρόνο έκδοσης και δημοσίευσης της οικείας διακήρυξης (17/4/2019), όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης θα έπρεπε να έχουν υποβληθεί εντός δεκαήμερης προθεσμίας και σε κάθε περίπτωση εντός της αρχικά προβλεφθείσας προθεσμίας από την αναθέτουσα αρχή, υπό την επιφύλαξη τυχόν αιτήματος παράτασης από την πλευρά του προσωρινού αναδόχου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 ως ισχύει με την τροποποίηση του ως άνω Νόμου.

27. Επειδή, όπως γίνεται παγίως δεκτό από τη νομολογία τόσο του Δικαστηρίου της Ε.Ε. όσο και των εθνικών Δικαστηρίων (πρβλ. ενδεικτικά ΔΕΕ Τ-151/2016, ΝΣΚ Γνμδ 297/2012), το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης μίας δημόσιας σύμβασης είναι εκείνο που ισχύει κατά τον χρόνο δημοσίευσης της οικείας διακήρυξης. Από την εν λόγω νομολογιακά διαμορφωθείσα γενική αρχή προκύπτει ότι τυχόν νομοθετικές ή κανονιστικές μεταβολές που επιφύλαξουν, ενώ ήδη εξελίσσονται διαδικασίες ανάθεσης, δεν επηρεάζουν τις διαδικασίες αυτές, εκτός και αν έχουν, ρητώς, αναδρομική ισχύ. Συνεπώς, υπό το πρίσμα αυτό, και, δεδομένου ότι οι διατάξεις της προαναφερθείσας υπουργικής απόφασης δεν περιλαμβάνουν ρητή διάταξη περί αναδρομικής εφαρμογής, οι εν εξελίξει διαδικασίες ανάθεσης δύνανται να ολοκληρώνονται υπό το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο δημοσίευσης της σχετικής

διακήρυξης (βλ. με αρ. πρωτ. 1050 της 19 Φεβρουαρίου 2019 διευκρινίσεις της ΕΑΑΔΗΣΥ) .

28. Επειδή η διακήρυξη ως κανονιστική διοικητική πράξη, εφόσον προέρχεται από αρμόδιο όργανο και έχει νομίμως δημοσιευθεί και δεν έχει προσβληθεί και ακυρωθεί, παράγει όλες τις εντεύθεν έννομες συνέπειες, ακόμη και αν δεν έχει τα απαιτούμενα από το νόμιμο στοιχεία ή ακόμα και αν περιέχει στοιχεία που αντιβαίνουν στις διατάξεις του νόμου (ΣΤΕ 1874/1993, 3984/1990, 4607/1986, 1701/71, 5690/1996, Ολ. ΣΤΕ 965/1998, Ολ.ΣΤΕ 1415/2000).

29. Επειδή, έχει κριθεί ότι με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται πλήρως τη νομιμότητα των όρων της διακήρυξης, με βάση τους οποίους διενεργείται ο διαγωνισμός και διαμορφώνονται οι υποβαλλόμενες προσφορές. Ως εκ τούτου, και για λόγους ασφάλειας του δικαίου, δεν είναι επιτρεπτή η εκ μέρους τους παρεμπόπτουσα, εκ των υστέρων, αμφισβήτηση του κύρους των όρων της διακήρυξης, την οποία δεν έχουν προσβάλει ευθέως εντός της προθεσμίας για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας, ανεξαρτήτως του αν οι όροι αυτοί, σύμφωνα με τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, αντίκεινται σε υπερκείμενους κανόνες δικαίου όπως σε κανόνες του συντάγματος ή του κοινοτικού δικαίου (ΣΤΕ 1176/2018, ΣΤΕ 271/2018, ΣΤΕ Ολ. 1667/2011, ΣΤΕ 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008 και άλλες, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, Universale-Bau AG, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, Santex SpA, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66) ή αντιβαίνουν σε αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της κοινής νομοθεσίας. Τούτο δε, δηλαδή η αδυναμία παρεμπόπτουσας αμφισβήτησης της νομιμότητας όρων της διακήρυξης, η οποία δεν έχει προσβληθεί ευθέως, ισχύει, κατά λογική ακολουθία, και στο μεταγενέστερο στάδιο της εκτέλεσης της συναφθείσης με τον ανάδοχο σύμβασης, οπότε οι όροι της διακήρυξης έχουν πλέον καταστεί όροι της σύμβασης, διότι, πέραν των ανωτέρω, η αντίθετη άποψη θα είχε και ως συνέπεια την, κατά παραβίαση της αρχής της

ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, ανεπίτρεπτη, εκ των υστέρων, ανατροπή των όρων με βάση τους οποίους αναπτύχθηκε ο ανταγωνισμός, διαμορφώθηκαν οι προσφορές των διαγωνιζομένων και ανακηρύχθηκε ο ανάδοχος (πρβλ. ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, CAS Succhi di Frutta SpA, C-496/99 P, σκέψεις 106 έως 125 και απόφαση της 19.6.2008, Presstetext Nachrichtenagentur GmbH, C-454/06, σκέψεις 55 και επόμενες και ιδίως 59 και 60).

30. Επειδή, επομένως, ανεξαρτήτως σκοπιμότητας ή μη της Διοίκησης περί εφαρμογής του προγενέστερου νομοθετικού καθεστώτος ως προς την διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (άρθρο 103 του Ν. 4412/2016) δεδομένης της κατά αυτόν τον τρόπο διαμόρφωσης και οριστικοποίησης του σχετικού όρου της διακήρυξης και κατά συνέπεια παγιοποίησης του οικείου κανονιστικού πλαισίου διενέργειας του διαγωνισμού, δεν έχει εφαρμογή η ισχύουσα μορφή του σχετικού άρθρου 103 του ν. 4412/2016 και δη σε βάρος του διοικούμενου, αλλά τα ρητώς ορισθέντα στο άρθρο 4.2. της οικείας διακήρυξης. Επομένως, δεδομένου ότι τηρήθηκε η περιγραφόμενη στο ως άνω αναφερθέν άρθρο 4.2. της διακήρυξης διαδικασία, ουδεμία πλημμέλεια της διαδικασίας διαφαίνεται κι επομένως, στο βαθμό που πλήττεται η προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το σύνολο των εγγράφων, που εντάσσονται στα δικαιολογητικά κατακύρωσης και δεν υπεβλήθησαν στα πλαίσια της αρχικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, ο σχετικός λόγος και οι επιμέρους ισχυρισμοί παρίστανται αβάσιμοι.

31. Επειδή σε κάθε περίπτωση έχει κριθεί από τη νομολογία ότι στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣΤΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόπτοντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής

διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣτΕ 305/2011, 65/2012).. Ως εκ τούτου δεν δύναται υποψήφιος να αμφισβητήσει τη νομιμότητα όρων της διακήρυξης με την ευκαιρία της προσβολής μεταγενέστερης βλαπτικής για τα συμφέροντά της πράξης της αναθέτουσας αρχής, ως εν προκειμένω, όπου ανεπικαίρως προβάλλονται στο παρόν στάδιο λόγοι που κατ' ουσίαν στρέφονται κατά της διακήρυξης και πιο συγκεκριμένα κατά της διαδικασίας υποβολής και αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου.

32. Επειδή εξάλλου, όπως έχει κρίνει και η Α.Ε.Π.Π. λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης ή και προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣτΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, Universale-Bau AG, C-470/99 , σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, Santex SpA, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66). Συνεπακόλουθα, όπως βάσιμα προβάλλουν τόσο η αναθέτουσα αρχή όσο και ο παρεμβαίνων και ανεξάρτητα από την ορθότητα του ισχυρισμού του προσφεύγοντος ότι η δημοσίευση του Ν. 4605/2019 και οι τροποποιήσεις που αυτός επέφερε στο επίμαχο άρθρο, καταλαμβάνουν και την εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, οι ενέργειες της αναθέτουσας αρχής, έλαβαν χώρα σύμφωνα με το διαμορφωθέν ρυθμιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, όπως αυτό αποτυπώθηκε στο άρθρο 4.2 της διακήρυξης. Ως εκ τούτου, εφόσον ο προσφεύγων δεν προσέβαλε επικαίρως το κανονιστικό πλαίσιο διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά αντιθέτως, αποδέχθηκε αυτό ανεπιφύλακτα, πλέον δεν μπορεί να προβάλει κατ' αυτού πλημμέλειες που ανάγονται σε όρους της διακήρυξης, τις οποίες θα όφειλε να έχει προσβάλει σε προγενέστερο στάδιο και οι οποίες παρά τα αντιθέτως προβαλλόμενα από τον τελευταίο είναι ισχυρές.

33. Επειδή, ως προς το δεύτερο σκέλος της υπό εξέταση προσφυγής, κατά το οποίο ο προσφεύγων επικαλείται την πλημμέλεια προσκομισθέντων

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

εγγράφων, δέον ειπείν τα κάτωθι. Καταρχάς, υποστηρίζει ο προσφεύγων ότι το προσκομισθέν ΜΕΕΠ, το οποίο έχει ημερομηνία λήξης 17/9/2018 και φέρει σημείωση του αρμοδίου τμήματος ΜΕΕΠ παράτασης έως 31-5-2019, σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 107 του ν. 4530/2018, έχει λήξει και δεν καλύπτει την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, η οποία έλαβε χώρα την 19/7/2019.

34. Επειδή, η παρ. 4 του άρθρου 107 του Ν. 4530/2018 αναφέρει ρητώς « 4) Προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 97 του ν. 3669/2008 (Α` 116) ως εξής: *«5. Για τις περιπτώσεις εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στις τάξεις 3η και ανώτερες του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, οι οποίες έχουν εμπροθέσμως υποβάλει και εκκρεμεί αίτηση τακτικής αναθεώρησης ή πρόκειται να υποβάλουν εμπρόθεσμη αίτηση, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 20 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α` 74), παρατείνεται η ισχύς της βεβαίωσης εγγραφής (πτυχίο) τους, κατά τα οριζόμενα στο ανωτέρω προεδρικό διάταγμα. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. θέτει σημείωση επί του πτυχίου της εταιρείας για τη δοθείσα παράταση. Πτυχία χωρίς τη σχετική σημείωση λήγουν κατά τις ισχύουσες διατάξεις.»*

35. Επειδή, η Εγκύκλιος 4/29-5-2019 (αρ. πρωτ. Δ24/οικ/6546 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με θέμα «Παράταση ισχύος βεβαιώσεων εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 107 του Ν. 4530/2018 (Α`59) αναφέρει αυτολεξεί : *«Σας πληροφορούμε ότι σε συνέχεια της δημοσίευσης του ν. 4530/2018 (ΦΕΚ Α`59), με θέμα «Ρυθμίσεις θεμάτων μεταφορών και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα της παρ. 4 του άρθρου 107 του ανωτέρω νόμου καθώς επίσης και των Εγκυκλίων : 7/2018-ΑΔΑ : ΨΚΘΥ465ΧΘΞ-ΘΕΧ, 10/2018- ΑΔΑ : 6Ψ5Χ465ΧΘΞ -ΗΗ2 και 1/2019 – ΑΔΑ : 64ΡΙ465ΧΘΞ – ΡΟΦ του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, για λόγους διευκόλυνσης των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και των Αναθετουσών Αρχών καθώς και για λόγους λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Συστήματος που τηρείται στη Διεύθυνση Μητρώων, η αρμόδια Υπηρεσία θα θέτει, στις*

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

πρωτότυπες Βεβαιώσεις Εγγραφής, σχετική σημείωση παράτασης της ισχύος τους έως 31/10/2019.

Η ανωτέρω ρύθμιση αφορά όσες Εργοληπτικές Επιχειρήσεις κατέχουν Βεβαίωση Εγγραφής στο ΜΕΕΠ, στις τάξεις 3^η έως και 7^η, η οποία είτε έχει ήδη παραταθεί έως 31-5-2019 είτε ήταν σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, ήτοι 30/3/218 και : α) έχουν υποβάλει αίτηση τακτική αναθεώρησης εντός του τελευταίου τριμήνου πριν την ημερομηνία λήξης ισχύος του πτυχίου τους ή β) έχουν υποβάλει αίτηση τακτικής αναθεώρησης εντός 60 ημερών μετά την ημερομηνία λήξης ισχύος του πτυχίου τους ή γ) πρόκειται να υποβάλουν εμπρόθεσμη αίτηση τακτικής αναθεώρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97 του Ν. 3669/2008 (Α'116) και δεν συντρέχουν προϋποθέσεις διαγραφής τους από το Μ.Ε.ΕΠ.

Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι κείμενες διατάξεις και ιδίως οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 97 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Πτυχία χωρίς την εν λόγω σημείωση λήγουν κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Εφόσον η έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος της παρ. 20 του άρθρου 118 του Ν. 4472/2017 (Α'74) συντελεστεί νωρίτερα από την οριζόμενη ημερομηνία θα εκδοθεί σχετική Εγκύκλιος.». Με την, δε, προγενέστερη Δ15/οικ/4036/20014 απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 511), η οποία εκδόθηκε δυνάμει της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 16 παρ. 15 του ν. 1418/1984 (Α' 23), όπως το άρθρο αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001 (Α' 180), αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 4 της Δ15/οικ/1056/2006 αποφάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 102), που είχαν κωδικοποιηθεί, αντιστοίχως, στο άρθρο 97 παρ. 1 και 2 του κυρωθέντος με τον ανωτέρω ν. 3669/2008 Κώδικα. Ειδικότερα: Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 της υ.α. Δ15/οικ/1056/2006 αντικαταστάθηκε ως εξής: «Η τακτική αναθεώρηση γίνεται με αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης. Η αίτηση υποβάλλεται στην Υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ εντός του τελευταίου τριμήνου, πριν την ημερομηνία λήξης ισχύος του πτυχίου, που αναγράφεται στη σχετική εργοληπτική βεβαίωση. Στην περίπτωση αυτή ως έναρξη ισχύος της νέας εργοληπτικής βεβαίωσης θεωρείται ο χρόνος λήξης της

προηγούμενης, ανεξάρτητα από τον χρόνο λήψης της απόφασης της Επιτροπής ΜΕΕΠ ή του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Εάν η απόφαση της Επιτροπής ΜΕΕΠ ή του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων εκδοθεί μετά τη λήξη ισχύος της παλαιάς εργοληπτικής βεβαίωσης παρατείνεται η ισχύς της μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και όχι πέραν των 90 ημερών από τη λήξη ισχύος”. Η δε παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου αντικαταστάθηκε ως εξής: “Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και μετά την ημερομηνία λήξης του πτυχίου, εντός 60 ημερών. Στην περίπτωση αυτή το πτυχίο εξακολουθεί να ισχύει, για 90 ημέρες από τη λήξη της εργοληπτικής βεβαίωσης, ενώ η νέα εργοληπτική βεβαίωση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής ΜΕΕΠ ή του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων”. Η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 16 παρ. 15 του ν. 1418/1984, δυνάμει της οποίας εκδόθηκε η Δ15/οικ/4036/20014 υπουργική απόφαση, δεν περιλαμβανόταν στις κωδικοποιηθείσες με τον ν. 3669/2008, καίτοι στον σχετικό πίνακα αντιστοιχίσεως που αποτελεί παράρτημα του νόμου αυτού φέρεται ως κωδικοποιηθείσα στο άρθρο 94 (βλ. ΣΤΕ 84/2019).

36. Επειδή, το άρθρο 97 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει, με τίτλο «Τακτική αναθεώρηση -Έκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της επιχείρησης» στις παρ. 1. και 2 ορίζει τα εξής «1. Η εγγραφή και κατάταξη των επιχειρήσεων υπόκειται σε τακτική αναθεώρηση, η οποία διενεργείται ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης που υποβάλλεται στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. κατά το τελευταίο τρίμηνο, πριν την αναγραφόμενη στη βεβαίωση (πτυχίο) ημερομηνία λήξης της ισχύος της. Στην περίπτωση αυτή η νέα βεβαίωση αρχίζει να ισχύει αμέσως μετά τη λήξη της παλαιάς.

2. Αίτηση για την τακτική αναθεώρηση της εγγραφής μπορεί επίσης να υποβληθεί και μέσα σε Προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία λήξης της βεβαίωσης. Στην περίπτωση αυτή η παλαιά βεβαίωση εξακολουθεί να ισχύει μέχρι το πέρας της Προθεσμίας αυτής. Εφόσον υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση, η νέα βεβαίωση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία

έκδοσης της σχετικής απόφασης της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ. ή του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων».

37. Επειδή, το ΠΔ 71/2019 (Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών κλπ) προβλέπει στο άρθρο 65 με τίτλο « Μεταβατικές διατάξεις » τα κάτωθι « 1. Μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την έκδοση του παρόντος και εντός διαστήματος εννέα (9) μηνών από την παρέλευση της προηγούμενης προθεσμίας, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. υποχρεούνται, να υποβάλουν αίτηση επανάκρισης για την κατάταξή τους στην αντίστοιχη κατηγορία έργων ή/και εξειδικευμένη εργασία και τάξη στο Τμήμα Ι και ΙΙ του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. (άρθρα 45 και 47), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος. Η επανάκριση διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Η απόφαση κατάταξης της εργοληπτικής επιχείρησης στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εκδίδεται μέσα σε προθεσμία εννέα (9) μηνών από την υποβολή της αίτησης στην υπηρεσία τήρησης του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.

2. Όσες επιχειρήσεις 3ης έως 7 ης τάξης επιθυμούν να επανακριθούν με τα ήδη κατατεθειμένα, στην υπηρεσία τήρησης του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., στοιχεία τους, εφόσον αυτά καλύπτουν τις προϋποθέσεις των δικαιολογητικών της αίτησης τακτικής αναθεώρησης, του παρόντος διατάγματος, με αίτησή τους, στην οποία δηλώνουν κατ' ελάχιστο τα στοιχεία με τα οποία επιθυμούν να κριθούν, την αιτούμενη τάξη ανά κατηγορία έργων και τη στελέχωση τους ανά κατηγορίες έργων ή εξειδικευμένες εργασίες και ότι θα κριθούν με τα στοιχεία αυτά, απαλλάσσονται της υποχρέωσης να υποβάλλουν αίτηση επανάκρισης της παρ. 1, προσκομίζοντας κατ' ελάχιστο τα δικαιολογητικά στελέχωσης, αποδεικτικά στοιχεία του κύκλου εργασιών και τα στοιχεία του Μέρους Β. Αν κατά τον έλεγχο των στοιχείων της επιχείρησης προκύψει, μετά από απόφαση της Επιτροπής ΜΗ.Ε.ΕΠ., ότι η επιχείρηση δεν καλύπτει τις αιτούμενες ανά κατηγορία έργων και εξειδικευμένη εργασία τάξεις, η επιχείρηση ενημερώνεται και μπορεί ως την καταληκτική ημερομηνία της παρ. 1 να υποβάλλει αίτηση επανάκρισης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 και να εξακολουθήσει να κάνει χρήση της υφιστάμενης κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης - δήλωσης

της παρούσας παραγράφου βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ, ως την προθεσμία της παρ. 6.

3. Εκκρεμείς αιτήσεις εργοληπτικών επιχειρήσεων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, για εγγραφή ή αναθεώρηση της εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. εξετάζονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν πριν τη δημοσίευση του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση επανάκρισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2.

4. Η θητεία της υφιστάμενης Επιτροπής ΜΕΕΠ που συγκροτήθηκε με την ΔΝΣ/οικ.11662/13-02- 2018 (Υ.Ο.Δ.Δ. 88) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών λήγει με την ανάρτηση στον διαδικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια» της απόφασης συγκρότησης της νέας Επιτροπής ΜΗ.Ε.ΕΠ. του άρθρου 42.

5. Μέχρι την πλήρη ανάπτυξη και λειτουργία του πληροφορικού συστήματος (διαδικτυακή πλατφόρμα) του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. (Τμήμα Ι και Τμήμα ΙΙ) που τηρείται από τη Διεύθυνση Μητρώων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 41, θα γίνεται συνδυασμένη χρήση του υφιστάμενου πληροφορικού συστήματος της υπηρεσίας αυτής και έγγραφων υποβολών για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση και διαγραφή των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

6. Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο ΜΕΕΠ για τις οποίες δεν έχει παρέλθει κατά τη δημοσίευση του παρόντος η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αίτησης αναθεώρησης σύμφωνα με το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς, καθώς και τα πτυχία Εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων που είναι σε ισχύ εξακολουθούν να ισχύουν για διάστημα δεκαπέντε (15) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου. Αιτήσεις μεταβολών που υποβάλλονται κατά το ανωτέρω διάστημα εξετάζονται με βάση τον προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των δεκαπέντε (15) μηνών οι βεβαιώσεις εγγραφής στο ΜΕΕΠ και τα πτυχία Εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων παύουν να ισχύουν. Για το εν λόγω χρονικό διάστημα εξακολουθεί να εκδίδεται σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ενημερότητα Πτυχίου για εργοληπτικές επιχειρήσεις

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7^η». Επισημαίνεται ότι το ως άνω ΠΔ τέθηκε σε ισχύ με την δημοσίευση του σχετικού ΦΕΚ την 3/7/2019.

38. Επειδή, με την επικαλούμενη από τον παρεμβαίνοντα (υπ' αρ. Δ15/οικ. 4036 (ΦΕΚ Β 511/28-2-2014) Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. Δ15/οικ/1056/20-01-2006 Υπουργικής Απόφασης, όπως κωδικοποιήθηκαν με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 97 του Ν. 3669/2008, ο οποίος ως προαναφέρθη υπέστη περαιτέρω τροποποιήσεις. Σε κάθε περίπτωση, οι ισχύουσες διατάξεις (σκέψη 40) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη συνδυαστικά με την εφαρμογή του ΠΔ 71/2019, το οποίο ήταν εν ισχύι κατά τον χρόνο πρόσκλησης για υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (5/7/2019).

39. Επειδή, εξάλλου, κρίσιμη εν προκειμένω, είναι η ορθότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών, επί τη βάση της αρχής της τυπικότητας, η παραβίαση της οποίας δεν αίρεται ή /και θεραπεύεται με την εκ υστέρων απόδειξη της ουσιαστικής πλήρωσης των τιθέμενων προϋποθέσεων.

40. Επειδή, με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει, δεδομένου ότι το ΜΕΕΠ του παρεμβαίνοντος είναι 3^{ης} τάξης, το ενδεχόμενο *de facto* παράτασης υπό την προϋπόθεση πλήρωσης συγκεκριμένων προϋποθέσεων, ήτοι, καταρχήν υπό την αίρεση της έγκαιρης κατάθεσης αίτησης αναθεώρησης του ΜΕΕΠ, οπότε κατ' αντιδιαστολή δεν προκύπτει μετ' επιτάσεως η λήξη του πτυχίου (του παρεμβαίνοντος) λόγω, καταρχήν, μη παρέλευσης των 60 ημερών από 31/5/2019 [πρβλ. Πράξη 72 ΕλΣυν της 15/3/2011 (Τμήμα IV), Απόφαση 2438/2009 ΕλΣυν (VI Τμήμα (Α' διακοπών)] κατά ορισθέντα στις οικείες διατάξεις.

41. Επειδή, επομένως, λαμβάνοντας υπόψη, τόσο την κείμενη νομοθεσία και δη την δημοσίευση του ΠΔ 71/2019, το οποίο δεν υφίστατο και ως εκ τούτου δεν είχε ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση των συμβατικών τευχών, καθώς και την έλλειψη ειδικότερης εξ αυτού του λόγου πρόβλεψης ως προς βεβαιώσεις ΜΕΕΠ, ως η προκείμενη, προκύπτει αβίαστα η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής στα πλαίσια της άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας και της χρηστής διοίκησης χωρίς υπέρβαση των εξουσιών της να

καλέσει τον παρεμβαίνοντα (κατ'εφαρμογή του άρθρου 9 της διακήρυξης και 102 του Ν. 4412/2016) να αποδείξει με συγκεκριμένο και προσήκοντα τρόπο την πλήρωση των ως άνω προϋποθέσεων και την ισχύ της προσκομισθείσας βεβαίωσης [βλ. πράξεις 598/2011 ΕλΣυν Ε' Κλ., 442/2011 Ε' Κλ. (διακοπών)]. Επομένως, κατά κακή χρήση της διακριτικής ευχέρειας που καθιστά πλημμελή την αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης κι επομένως κατά τα προβαλλόμενα από τον προσφεύγοντα ακυρωτέα την προσβαλλόμενη πράξη κρίνεται βάσιμος υπό αυτή τη θεώρηση ο εν θέματι προβαλλόμενος λόγος (βλ. ΔεφΘεσ. 161/2019, 172/2019).

42. Επειδή, όλως επικουρικός και σε συνέχεια των ανωτέρω, απαραδέκτως υποβάλλονται έγγραφα ενώπιον της ΑΕΠΠ- τινά εξ αυτών και σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου υποβολής της παρέμβασης - , τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο της ανωτέρω αναφερθείσας πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς απόδειξη της ισχύος του ΜΕΕΠ της, των οποίων, όμως, η ΑΕΠΠ δεν δύναται να προβεί το πρώτον σε αξιολόγηση κατ' ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣΤΕ 54/2018).

43. Επειδή, περαιτέρω, ο προσφεύγων επικαλείται ότι η προσκομισθείσα από παρεμβαίνοντα εκτύπωση της ΑΑΔΕ με σκοπό την απόδειξη της μη αναστολής δραστηριότητας, δεν καλύπτει όλα τα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας και δη την ημερομηνία υποβολής προσφορών (13-5-2019) καθώς φέρει ημερομηνία εκτύπωσης 31/7/2019.

44. Επειδή, η οικεία διακήρυξη ρητώς προβλέπει στον σχετικό όρο και την διευκρινιστική υποσημείωση, η οποία συνάδει με την σχετική πρόβλεψη στο άρθρο 80 του Ν. 4412/2016 ως ισχύει, ότι απαιτείται εκτύπωση από την σελίδα της ΑΑΔΕ από την οποία να πιστοποιείται η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του προσωρινού αναδόχου.

45. Επειδή, έχει κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτό υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητά από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση Pizzo Pizzo, C -27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51).

46. Επειδή, επομένως, δεν δύναται να δημιουργηθεί ερμηνευτικό τεκμήριο για απαίτηση που δεν προβλέπεται ρητά στο οικείο κανονιστικό πλαίσιο και εν προκειμένω δεν απαιτείται η συγκεκριμένη εκτύπωση να φέρει συγκεκριμένη ημερομηνία αλλά αρκεί εν προκειμένω, η εκτύπωση φέρουσα ημερομηνία μεταγενέστερη της πρόσκλησης υποβολής των δικαιολογητικών, η οποία δύναται να πιστοποιήσει την *ad hoc* απαίτηση κατά τον κρίσιμο κατά περίπτωση χρόνο. Επομένως, αλυσιτελώς υποστηρίζει ο προσφεύγων ότι δεν αποδεικνύεται από κάποιο άλλο έγγραφο η πλήρωση της εν θέματι απαίτησης, καθόσον έχει υποβληθεί το μόνο απαιτούμενο κατά διακήρυξη έγγραφο, οι,δε, ισχυρισμοί που αφορούν τη δεύτερη εκτύπωση που δεν φέρει ημερομηνία προβάλλονται αλυσιτελώς κι επομένως απαραδέκτως.

47. Επειδή, από το περιεχόμενο της επίμαχης εκτύπωσης, ήτοι της εκτύπωσης που φέρει ημερομηνία 31/7/2019, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από τον παρεμβαίνοντα προκύπτει η μη αναστολή της επίμαχης δραστηριότητάς του κατά τα κρίσιμα χρονικά σημεία κατ' άρθρο 104 του Ν. 4412/2016 συμπεριλαμβανομένης της υποβολής της προσφοράς. Επομένως, ο συγκεκριμένος λόγος κρίνεται καταρχήν αβάσιμος (βλ. *ad hoc* ΕΑ ΣτΕ 29/2019 σκ. 17-18).

48. Επειδή, τόσο η θεωρία όσο και η νομολογία δέχονται την εφαρμογή στην διοικητική δίκη του βάρους απόδειξης από αντικειμενική άποψη (βάρος απόδειξης «υπό αντικειμενική έννοια»), δοθέντος ότι η εφαρμογή του έχει πάντοτε ως αφετηρία τη λειτουργία του κανόνα δικαίου. Το αντικειμενικό βάρος αποδείξεως δίνει διέξοδο όταν, παρά τη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας, παραμένουν αμφιβολίες ως προς την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών, και συνεπώς κάποιος από τους διαδίκους πρέπει να φέρει τον κίνδυνο του *non liquet*, δηλαδή του γνωστικού αδιεξόδου του δικαστή. Δεδομένου, δε, ότι δικαστής (ο εφαρμοστής του δικαίου) δεν επιτρέπεται να αρνηθεί την έκδοση απόφασης, η δικαστική του διάγνωση στηρίζεται τότε στους κανόνες του αντικειμενικού βάρους αποδείξεως, εκδίδει

δηλ. μια απόφαση σύμφωνα με το βάρος αποδείξεως (Beweislastentcheidung). Οπότε η περίπτωση του *non liquet* εξομοιώνεται κατά πλάσμα δικαίου με την περίπτωση της μη αποδείξεως του ισχυρισμού (Δημήτριος Γ. Ράικος, «Τα γνωσιολογικά θεμέλια της απόφασης του διοικητικού δικαστή», «Διοικητική Δίκη», τόμος ΙΖ', τεύχος 3ο, 2015, Εκδόσεις Σάκκουλας, σελ. 583 επ.).

49. Επειδή, επομένως, εάν ήθελε υποστηριχθεί ότι ο χρόνος εκτύπωσης της ΑΑΔΕ δεν είναι ο αληθής, θα έπρεπε ο προσφεύγων να επικαλεσθεί συγκεκριμένους ειδικότερους ισχυρισμούς, οι οποίοι θα εκφεύγουν της απλής αμφισβήτησης ή/και εικασίας, προσκομίζοντας και κάθε απαραίτητο στοιχείο προς απόδειξή τους.

50. Επειδή, οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής ότι η μη αναστολή της δραστηριότητας του παρεμβαίνοντος προκύπτει από την προσκόμιση λοιπών δικαιολογητικών προβάλλονται αλυσιτελώς κι επομένως απαραδέκτως.

51. Επειδή, ομοίως, αλυσιτελώς κι επομένως απαραδέκτως προβάλλεται ο ισχυρισμός του παρεμβαίνοντος ότι βάσει σχετικής πληρεξουσιότητας στο ΤΕΥΔ δύναται η αναθέτουσα αρχή να ελέγξει την πλήρωση των νόμιμων προϋποθέσεων μέσω πρόσβασης σε εθνικές βάσεις δεδομένων, ακόμη και εάν είχε η εν θέματι δήλωση εφαρμογή εν προκειμένω (βλ. ΑΕΠΠ 883/2018, σκ. 45).

52. Επειδή, περαιτέρω, αναφορικά με το προσκομισθέν πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του παρεμβαίνοντος, ο προσφεύγων επικαλείται ότι αυτό δεν καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Ειδικότερα, στο άρθρο 23.8. της διακήρυξης ως προς τον έλεγχο νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου αναφέρεται υπό περ. 3 «*ΦΕΚ στο οποίο έχει δημοσιευτεί το πρακτικό ΔΣ εκπροσώπησης του νομικού προσώπου*».

53. Επειδή, όπως επισημαίνει και ο ίδιος ο προσφεύγων με το άρθρο 2 του 4250/2014, με τίτλο «*Κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ.*» προβλέπεται ρητά : «*1. Όπου στην κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες, τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, τις ευρωπαϊκές εταιρίες, τις ευρωπαϊκές*

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

συνεταιριστικές εταιρίες και τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις στ, ζ και η της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών στην ημεδαπή, υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. είτε πράξης ή στοιχείου είτε ανακοίνωσης περί της καταχώρισης πράξης ή στοιχείου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, η υποχρέωση υποβολής σχετικής αίτησης καταργείται από την 1.1.2015, ανεξάρτητα αν η δημοσίευση πραγματοποιείται από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή με επιμέλεια του υπόχρεου. Η σχετική υποχρέωση αντικαθίσταται με υποχρέωση δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.. Ειδικά, για τις περιπτώσεις όπου η δημοσίευση πραγματοποιείται με επιμέλεια του υπόχρεου, αυτή θα πραγματοποιείται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα.

Η δημοσίευση με ηλεκτρονικά μέσα λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005, οι οποίες εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Οι δημοσιεύσεις που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο λαμβάνουν χώρα ατελώς.»

54. Επειδή, με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης ο παρεμβαίνων υπέβαλε και το με αριθμ. Πρωτ. .... πιστοποιητικό εκπροσώπησης του ΓΕΜΗ, το οποίο αναφέρει ρητώς ότι η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και η εκπροσώπηση της εταιρείας προκύπτει από την με αριθμό 1/8/2016 με κωδικό ... καταχώριση.

55. Επειδή, από το εν θέματι πιστοποιητικό προκύπτει ότι η εκπροσώπηση της εταιρίας δεν μεταβλήθηκε από το 2016 κι επομένως ίσχυε αδιάλειπτα τόσο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς όσο και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

56. Επειδή, έτι, η επίκληση από την πλευρά του προσφεύγοντος της πρόβλεψης περί παραδεκτής υποβολής πιστοποιητικού εκπροσώπησης εκδοθέντος έως και 30 ημέρες προ της ημερομηνίας υποβολής της προσφοράς, επιρρωνύει την νομιμότητα του υποβληθέντος από τον παρεμβαίνοντα δυνάμει του άρθρου 80 του Ν. 4412/2016 ως ισχύει και σε κάθε περίπτωση δεν παρέχει έρεισμα περί της μη κάλυψης του χρόνου υποβολής της προσφοράς, καθόσον, μάλιστα, επί της ουσίας αποδεικνύεται από το προσκομισθέν πιστοποιητικό ότι η εκπροσώπηση της εταιρείας ήταν η

ίδια και κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς και από το σχετικό από 1/8//2019 με αριθμό πρωτ. Β2/1009/142 έγγραφο του ΓΕΜΗ, το οποίο προσκομίστηκε από τον παρεμβαίνοντα αποδεικνύεται, περαιτέρω, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της εν θέματι εταιρείας με θητεία έως και το έτος 2021 καθώς και η εκπροσώπηση αυτής. Εξάλλου, η προθεσμία των 30 ημερών που θέτει το άρθρο 80 του Ν. 4412/2016, κατά τη γραμματική ερμηνεία του, αφορά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και είναι η μόνη ρητή πρόβλεψη ως προς τον αποδεκτό χρόνο ισχύος του συγκεκριμένου πιστοποιητικού. Επομένως, ο συγκεκριμένος λόγος κρίνεται αβάσιμος.

57. Επειδή, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσκομισθείσα ένορκη βεβαίωση για την κάλυψη του πιστοποιητικού ΣΕΠΕ για τις πράξεις προστίμου δεν καλύπτει το χρόνο υποβολής της προσφοράς, καθώς έχει εκδοθεί την 9/5/2019, ήτοι τέσσερις (4) ημέρες πριν την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς (13/5/2019).

58. Επειδή, προς απόδειξη του ισχυρισμού του ο προσφεύγων επικαλείται αποφάσεις της ΑΕΠΠ και των ελληνικών δικαστηρίων, με τις οποίες υπογραμμίζεται η μη δυνατότητα κάλυψης μελλοντικού γεγονότος με ένορκη βεβαίωση κι επομένως, η υποχρέωση για την παραδεκτή υποβολή μιας ένορκης βεβαίωσης, της σύνταξης και υπογραφής της σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής της προσφοράς.

59. Επειδή, οι ως άνω ισχυρισμοί κρίνονται απορριπτέοι ως απαράδεκτοι, ενόψει, προεχόντως, της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών (Δεφ Αθ 108/2019, ΕΑ ΣτΕ 269/2014, 416/2013, 215/2013, 769/2011), πολλώ, δε, μάλλον, καθώς το άρθρο 80 του Ν. 4412/2016 έχει τροποποιηθεί. Ειδικότερα, με το άρθρο 43 παρ.7 αδ` Ν.4605/2019, προστέθηκε η παρ. 12 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 με την οποία ορίζεται ότι η επίμαχη ένορκη βεβαίωση θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως και τρεις μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής τους.

60. Επειδή, αν και δεν υφίσταται ρητή αναφορά στην απαίτηση ως προς τον χρόνο έκδοσης της ένορκης βεβαίωσης, ωστόσο δεδομένης της ρητής αναφοράς στο εφαρμοστέο δίκαιο του Ν. 4412/2016, το άρθρο 80 του

οποίου, ως ισχύει κατά τον κρίσιμο χρόνο της δημοσίευσης της διακήρυξης, προβλέπει τον σύμφωνα με την σκέψη 59 απαιτούμενο χρόνο έκδοσης αυτής καταρχήν η επίμαχη ένορκη βεβαίωση δεν παρίσταται πλημμελής και σε κάθε περίπτωση, δεν προκύπτει δέσμια υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής περί απόρριψης των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου αυτοτελώς λόγω υποβολής ένορκης βεβαίωσης, που έχει εκδοθεί εντός του προβλεπόμενου από την οικεία νομοθετική ρύθμιση χρόνου.

61. Επειδή τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ. 776).

62. Επειδή, το ΔΕΕ έχει χρησιμοποιήσει την έννοια «του ευλόγως ενημερωμένου και κανονικά επιμελούς συμμετέχοντα» σε διαφορετικά επίπεδα αξιολογικής κρίσης. Ειδικότερα, καταρχήν αναφορικά με την κρίση περί της ασάφειας ή μη όρου διακήρυξης έχει αναφέρει ενδεικτικά «Στη σκέψη 42 της αποφάσεως SIAC Construction (C-- 19/00, EU:C:2001:553), το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους διαγωνιζόμενους οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν ο ενδιαφερόμενος διαγωνιζόμενος αδυνατούσε όντως να κατανοήσει τα επίμαχα κριτήρια αναθέσεως ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε τη δυνατότητα να τα κατανοήσει βάσει του κριτηρίου του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη

επιμέλεια» (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigilo Ltd) σκ. 54,55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C-375/17 (Stanley Int. Betting Ltd) σκ. 71). Περαιτέρω, η ως άνω έννοια υπεισέρχεται όταν το Δικαστήριο υπολαμβάνει συγκεκριμένη συμπεριφορά επιληφθέν επί συγκεκριμένης συμπεριφοράς υποψηφίου και δη επί ζητήματος γένεσης τελωνειακής οφειλής το ΔΕΕ έκρινε ότι «Συναφώς, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκφραση «όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, αναφέρεται στη συμπεριφορά ενημερωμένου και επιμελή επιχειρηματία» [Απόφαση του ΔΕΕ της 17ης Νοεμβρίου 2011, υπόθεση C-454/10 (Oliver Jestel) σκ.22, Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Michal Bobek, της 5ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση C-224/16 (ΑΕΒΤΡΠ) σκ. 71].

63. Επειδή, η σχετική πρόβλεψη της διακήρυξης περί υποχρέωσης προσκόμισης της επίμαχης ένορκης βεβαίωσης, υπό το «φως» της κείμενης νομοθεσίας, ήτοι της παρ. 12 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το άρθρο 23 της διακήρυξης με τίτλο «Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)» όπου αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο « *Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσα, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2. (α έως δ) και κατά την σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2. (ε) της παρούσας*» δημιουργούν μια εύλογη ασάφεια ως προς τον παραδεκτό χρόνο έκδοσης της απαιτούμενης βεβαίωσης. Σε κάθε περίπτωση, με βάση τις ανωτέρω διατάξεις απαιτείται, καταρχήν, ένορκη βεβαίωση έκδοσης έως και τρεις μήνες πριν την υποβολή της (βλ. και υπ' αριθμ. 2210/19-4-2019 Διευκρινίσεις της ΕΑΑΔΗΣΥ). .

64. Επειδή, οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος ως προς την διαθεσιμότητα του Ειρηνοδικείου για την έκδοση της επίμαχης ένορκης βεβαίωσης προβάλλονται αλυσιτελώς κι επομένως απαραδέκτως, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν συνεχονται άμεσα με τον προβαλλόμενο από τον προσφεύγοντα λόγο.

65. Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 9 της διακήρυξης, που αφορά την συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών παραπέμπει και στο άρθρο 103 του ν. 4412/2016, που αφορά τη διαδικασία υποβολής κι ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

66. Επειδή, η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις (Ε. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010, σελ. 96).

67. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει – όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια- παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, Ελληνικό διοικητικό δίκαιο, 5η έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1996, σελ. 319).

68. Επειδή, οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, και της αναλογικότητας, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία απόφαση δηλαδή για το εάν, πότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σ. 191). Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003, 999/2019 ΔΕφΑθ).

69. Επειδή, στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και της αρχής της διαφάνειας θεμελιώνεται η δυνατότητα αναζήτησης από την πλευρά της αναθέτουσας αρχής ένορκης βεβαίωσης εκδοθείσας κατά τον τρέχοντα χρόνο, ώστε να καλύπτει το χρόνο υποβολής της προσφοράς και πρόσκλησης για υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και συνακόλουθα και τη διαμορφωθείσα έως τούδε νομολογία (βλ. και ΑΕΠΠ 1105/2019).

70. Επειδή, εν συνεχεία, ο προσφεύγων βάλλει κατά της προσβαλλόμενης απόφασης υποστηρίζοντας ότι το υποβληθέν μετοχολόγιο, που έγινε δεκτό δεν έχει την απαιτούμενη ψηφιακή υπογραφή άλλως θεώρηση γνησίου υπογραφής, ώστε να αποδεικνύεται ο χρόνος της παρεχόμενης βεβαίωσης εξαγωγής του αντιγράφου.

71. Επειδή, στο θεσμικό πλαίσιο του διαγωνισμού δια ρητής αναφοράς στην διακήρυξη εντάσσονται τόσο η με αρ. 117384/26-10-2017 ΚΥΑ με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)» (και η με αρ. 56902/215/15/19-5-2017 ΥΑ με θέμα «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)»), όπου ρητώς προβλέπεται η υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής των διακινούμενων εγγράφων. Η, δε, υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης κατά τα προβλεπόμενο στο άρθρο 4.2. γίνεται μέσω της εφαρμογής «επικοινωνία» της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ.

72. Επειδή, η ψηφιακή υπογραφή του μετοχολογίου, ως και εν γένει των εκδοθέντων από τον ίδιο τον υποψήφιο δικαιολογητικών συνάδουν με την σκοπιμότητα ηλεκτρονικής διεξαγωγής των διαδικασιών με τα απαιτούμενα εχέγγυα κύρους, που παρέχει η ψηφιακή υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου του προσωρινού αναδόχου, η οποία επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής (βλ. άρθρα 2 παρ. 2 και 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001, Α' 125) καθιστώντας το υποβαλλόμενο έγγραφο πρωτότυπο. Εξάλλου, είναι ιδιαίτερα

ετεροβαρές σε σχέση με την επιδιωκόμενη αποδεικτική ισχύ ενός ψηφιακού εγγράφου και την ηλεκτρονική διενέργεια μιας διαδικασίας που συνδράμει στην απλούστευση των διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών ενισχύοντας παράλληλα τη διαφάνεια στις διαγωνιστικές διαδικασίες η δυνατότητα υποβολής αντιγράφων ιδιοχείρως υπογεγραμμένων, αφ' ης στιγμής μάλιστα ο φάκελος με τα πρωτότυπα έγγραφα βρίσκεται εις χείρας της αναθέτουσας αρχής.

73. Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 11 του Ν. 2690/1999 με τίτλο «Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής- Επικύρωση των αντιγράφων» αναφέρει μεταξύ άλλων «...2.α. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα Δικαστήρια όλων των βαθμών, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α..

β. Δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ και των εγγράφων που προσκομίζονται για δικαστική χρήση, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α ή επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων αυτών από τους ενδιαφερόμενους για το σύνολο των συναλλαγών τους με τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α. Αντί πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους.

Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα

πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α.

Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

Οι υπηρεσίες και οι φορείς στους οποίους κατατίθενται φωτοαντίγραφα, κατά τα ανωτέρω, υποχρεούνται να διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο προκειμένου να εξακριβώσουν την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτά, σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των φωτοαντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, ιδίως ζητώντας τη συνδρομή των υπηρεσιών ή των φορέων που εξέδωσαν τα πρωτότυπα. Τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου εν συνεχεία κοινοποιούνται στην καθ ύλην αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Εάν διαπιστωθεί κατά τον υποχρεωτικό ή άλλο έλεγχο ότι υποβλήθηκαν αλλοιωμένα φωτοαντίγραφα, εκτός από τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 και που επιβάλλονται στον ενδιαφερόμενο, εφόσον η πράξη αυτή δεν τιμωρείται αυστηρότερα από άλλη ποινική διάταξη, η διοικητική ή άλλη πράξη, για την έκδοση της οποίας υποβλήθηκαν τα φωτοαντίγραφα αυτά, ανακαλείται αμέσως. [...] δ. Η απαίτηση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, όταν προβλέπεται ρητά από την κείμενη νομοθεσία, καταργείται με την παρέλευση τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Εντός του προαναφερόμενου χρονικού διαστήματος, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κάθε φορά αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, η διατήρηση της απαίτησης υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων σε διαδικασίες, εφόσον το επιβάλλουν εξαιρετικοί λόγοι, που αναφέρονται ρητώς σε αυτήν.[..].

74. Επειδή, επομένως, τα ιδιωτικά έγγραφα γίνονται αποδεκτά σε ευκρινή αντίγραφα μόνο συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση ή κατά μία έτερη ερμηνεία λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για ευκρινή φωτοαντίγραφα

των πρωτοτύπων, τα οποία πρωτότυπα κατά λογική ακολουθία των όσων αναφέρει η αναθέτουσα αρχή έχουν υποβληθεί εντός του εντύπου φακέλου.

75. Επειδή, ωστόσο, εν πάση περιπτώσει, με βάση πρόσφατη νομολογία (βλ. ΕΑ ΣτΕ 181/2019, 29/2019) και δεδομένης της μη ρητής αναφοράς στην επί ποινή αποκλεισμού υποβολή του μετοχολογίου με ψηφιακή υπογραφή στο συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης, δεν κρίνεται μη νομίμως υποβληθέν το συγκεκριμένο δικαιολογητικό εκ μόνου του γεγονότος ότι ήταν ιδιοχείρως και όχι ηλεκτρονικώς υπογεγραμμένο.

76. Επειδή, τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η από 1/8/2019 υπεύθυνη δήλωση του παρεμβαίνοντος περί του ανεκτέλεστου δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη κι επομένως είναι απορριπτέα.

77. Επειδή, αν και βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων την πλημμέλεια της εν θέματι υπεύθυνης δήλωσης, κατά τα αντίστοιχα βασίμως προβαλλόμενα από την αναθέτουσα αρχή και τον παρεμβαίνοντα, η εν θέματι δήλωση έχει ζητηθεί και υποβληθεί εκ του περισσού, καθώς εμπεριέχεται ως παρ. 9 στην από 9/7/2019 υπεύθυνη δήλωση, που υπέβαλε ο παρεμβαίνων. Επομένως, αβασίμως προβάλλεται ως λόγος απόρριψης των δικαιολογητικών κατακύρωσης η πλημμέλεια της εν λόγω υπεύθυνης δήλωσης.

78. Επειδή, το αίτημα τόσο του προσφεύγοντος όσο και του παρεμβαίνοντος περί κλήσης τους προκειμένου να παρασταθούν ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά την εξέταση της προσφυγής προβάλλεται απαραδέκτως. Εξάλλου, έχει κριθεί (βλ. ΕΑ ΣτΕ 179/2019) ότι η Α.Ε.Π.Π. εξετάζει τόσο ως προς τον νόμο όσο και ως προς την ουσία τις υποθέσεις που άγονται ενώπιόν της με την άσκηση προδικαστικών προσφυγών, παρέχεται δε η δυνατότητα σε όλους τους εμπλεκόμενους να θέσουν υπ' όψιν της Αρχής όλους τους νομικούς και πραγματικούς ισχυρισμούς τους πριν από την έκδοση της αποφάσεώς της. Στον προσφυγόντα ειδικώς, μετά την νομοθετική μεταβολή που επέφερε το άρ. 43 παρ. 42 ν. 4605/2019, δόθηκε η δυνατότητα ν' αντικρούσει εγγράφως και την συμπληρωματική αιτιολογία απορρίψεως της προδικαστικής προσφυγής, που θα παρέθετε τυχόν ο αναθέτων φορέας, προς διασφάλιση ουσιαστικής αντιμωλίας ήδη κατά το στάδιο της διοικητικής αυτής διαδικασίας (βλ., ρητώς επ' αυτού, σελ. 23 της από 7.2.2019

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

εισηγητικής εκθέσεως επί του μετέπειτα ν. 4605, προδήλως κατόπιν των κριθέντων με την 780/2018 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας - βλ. και επακολουθήσασα ΣτΕ 780/2019 επί της προϊσχύουσας διαδικασίας). Η νομοθετική αυτή ρύθμιση της διαδικασίας, κατά τα κριθέντα, δεν φαίνεται να προσκρούει στο άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στην έκταση που αυτή η διάταξη ήθελε ερμηνευθεί ότι επιτάσσει ως στοιχείο της «δίκαιης δίκης» την διεξαγωγή προφορικής ειδικώς διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου τουλάχιστον ενός βαθμού δικαιοδοσίας (εφ' όσον προβλέπονται περισσότεροι), έχοντας την εξουσία να δικάζει την υπόθεση κατά τον νόμο και την ουσία. Και τούτο, διότι, όπως έχει ήδη κριθεί, η απονεμομένη στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα διοικητικά δικαστήρια από το Σύνταγμα (άρθρο 95 παρ. 1 εδ. α') και τον νόμο [άρθρο 45 παρ. 1 του κωδ. π. δ/τος 18/1989 (Α' 8)] ευρυτάτη εξουσία ελέγχου της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων με το- ρητώς χορηγούμενο από τις διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρ. 372 ν. 4412/2016- ένδικο βοήθημα της αιτήσεως ακυρώσεως [η οποία περιλαμβάνει και τον έλεγχο της τηρήσεως της αρχής της αναλογικότητας μεταξύ προϋποθέσεων και λαμβανομένου μέτρου (λ.χ. παραπτώματος και επιβληθείσης κυρώσεως), τον έλεγχο του τρόπου ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας της Διοικήσεως, αλλά και τον έλεγχο της συνδρομής του σκοπού για τον οποίον εκδόθηκε η διοικητική πράξη], συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά, ώστε το Συμβούλιο της Επικρατείας να χαρακτηριστεί ως δικαστήριο το οποίο πληροί τις τασσόμενες από τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. προϋποθέσεις, όταν αυτό ελέγχει, μεταξύ άλλων, την νομιμότητα των πράξεων της Α.Ε.Π.Π. (πρβλ. ΣτΕ 1299/2013, 1862/2014, 2925/2017· πρβλ. και ΣτΕ 1361/2013 7μ., 1522/2014, 4880/2014). Ειδικότερα δε, στο πλαίσιο της ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή των διοικητικών δικαστηρίων διαδικασίας για την εκδίκαση της αιτήσεως ακυρώσεως, προβλέπεται δημόσια συζήτηση με δυνατότητα προφορικής αναπτύξεως των ισχυρισμών των διαδίκων (άρ. 26 και 33 του κωδ. π. δ/τος 18/1989). Ομοίως, το αίτημα του προσφεύγοντος «να διαταχθεί κάθε άλλο νόμιμο» απορρίπτεται ως αόριστο κι επομένως απαράδεκτο. Το

Αριθμός απόφασης: 1246/2019

αυτό ισχύει και ως προς την προσβολή από τον προσφεύγοντα κάθε συναφούς προγενέστερης ή μεταγενέστερης πράξης ή παράλειψης. Αντιστοίχως, αιτήματα του προσφεύγοντος που αφορούν την κήρυξη του παρεμβαίνοντος εκπτώτου και την ανάδειξη του ιδίου ως προσωρινού αναδόχου προβάλλονται, σε κάθε περίπτωση απαραδέκτως, καθώς εκφεύγουν από το κανονιστικό πλαίσιο της ΑΕΠΠ.

79. Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση εν συνόλω.

80. Επειδή η κρινόμενη προσφυγή της πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και η παρέμβαση να απορριφθεί.

81. Επειδή, συνακόλουθα πρέπει να επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο (άρθρα 5 ΠΔ 39/2017 και 363 του Ν. 4412/2016).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται εν μέρει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ύψους 5.241,94 ευρώ στον προσφεύγοντα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 14 Οκτωβρίου 2019 κι εκδόθηκε στις 4 Νοεμβρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ευαγγελία Μιχολίτση

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Φωτεινή Μαραντίδου